

SLOVENSKI NAROD

Plačajo vsak dan popoldne, izjemni dodatki in priložnosti. — Inzerati do 50 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4. — Popusti po dogovoru, inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod izhaja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za tujemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 to 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 19.351.

Ob obisku madžarskega upravnika Horthyja v Rimu: Madžarski revizionizem išče opore

Značilni komentarji italijanskega tiska, ki zagotavlja vso podporo Italije za doseg
madžarskih „pravice“ — Prej ne more biti govora o končni organizaciji Podunavja

MILAN, 24. novembra. z. Milanski »Popolo d'Italia« posveča dolg uvodnik obisku madžarskega upravnika Horthyja in podčrtava, da velja prvi njegov obisk v inozemstvu Italiji To je le nova manifestacija iskrenega in tesnega sodelovanja med Italijo in Madžarsko tako v notranjem političnem, kakor v mednarodnem pogledu. Razumevanje za madžarske pravice in težnje je danes razširjeno po vsej Evropi, posebno pa v Italiji, ki je čvrsto odločena, pomagati, da pride madžarski narod do svojih pravic in da se popravijo krivice, ki so mu bile prizadejane z mirovnimi pogodbami. Štirje milijoni Madžarov žive odcepljeni od svoje domovine. Dokler se krivice ne popravijo ni govora o končni ureditvi Podunavja. V takem smislu sporazumevanja, pravičnosti in prijateljstva sprejema in pozdravlja madžarskega upravnika ves italijanski narod. Tudi ostali italijan-

ski listi pišejo v tem smislu in podčrtavajo madžarske revizionistične težnje

ter zagotavlja Madžarom vso podporo Italije.

Horthy obiše tudi Dunaj Oficijozni komentar o Horthyjevem obisku v Rimu

Budimpešta, 24. novembra. A.A. Madžarski Korbir objavljajo: Obisk madžarskega regenta v Rimu in Nj. Vel. kralju Italije in cesarju Abesinije je predvsem dejanje u ljudečnosti. Hkratu z regentom in njegovim spremljevalcem podjeto v Rimu tudi ministrski predsednik Daranyi in zunanji minister Kanya. Daranyi se bo predstavil kot šef nove madžarske vlade, zunanji minister Kanya pa bo vrnil obisk grofu Ciano.

Fantastične kombinacije, ki jih delajo v zvezi s preteklimi in bodočimi sestanki so brez osnove. Gotovo je, da se Madžarska ne bo dala odvrniti od svoje poslednje in neomajne zunanje politike z nobenim podtikanjem. To politiko je mogoče pojasniti kratko takole:

V nasprotju s stremeljenji po kakšni nadoblasti si Madžarska želi konstruktivnega miru na osnovi vzajemnih interesov. Glede

madžarske zahteve po ravnopravnosti je dunajska konferenca ugotovila, da podpirata v tem vprašanju Madžarsko Italija in Avstrija. Madžarska se ne more pogajati z nobeno državo, ki ji ne priznava ravnopravnosti.

Rimski obisk pomeni svečano potrdilo in izpolnitev aktivne mirovne politike, ki se je začela z rimskimi protokoli in poglobila na dunajski konferenci. S tem obiskom naj se interesi držav rimskih protokolov združijo v znamenju pravice in miru zaradi okrepitve splošnega miru v Evropi.

Dunaj, 2. novembra. A.A. Madžarski regent admiral Horthy pride na povratku iz Rima na Dunaj dne 29. novembra dopoldne. Tu ostane do 30. novembra zvečer, nakar se vrne v Budimpešto. Na Dunaju bo imel g. Horthy veliko sestankov.

Nov operacijski načrt generala Franca Vojni svet v glavnem stanu nacionalistov — General Franco hoče zavzeti Madrid za vsako ceno, čaka le na izboljšanje vremena

PARIZ, 24. novembra. z. Po vesteh iz nacionalističnega tabora se je vršil včeraj v glavnem stanu generala Varele vojni posvet, ki ga je sklical general Franco. Posvetovanja so se udeležili general Varela, Molla in Siguet ter poveljnik karlističnih prostovoljcev polkovnik Rada. Po dvehurnem posvetovanju o položaju pri Madridu so sestavili nov načrt, ki ga namerava general Franco izvesti, čim se bodo izboljšale vremenske prilike. Ta načrt podrobno predvideva vse točke, na katerih se bo po dobri topniški in letalski pripravi izvršil generalni napad na Madrid, ki ga hoče general Franco zavzeti za vsako ceno.

Ofenziva vladnih čet

Lizbona, 24. novembra. A.A. Reuter: V predmestjih na jugu Madrida se nadaljujejo borbe. Čete madriške vlade so prešle v ofenzivo. V ulicah predmestja Carabanchel vodijo borbe na nož od moža do moža. Baterije madriške vlade močno bombardirajo nacionalistične položaje.

Žrtve bombardiranja

Madrid, 24. novembra. A.A. Havas: V teku bombardiranja zadnjih dni je ena bomba padla tudi na tiskarno v bližini ulice San Bernardo. Dosedaj so izpod ruševin izvlekli 70 trupel. Ne ve se še za usodo 20 delavcev. Boje, da se v kletih drugih poslopij tudi nahaja mnogo mrtvih in ranjenih.

Mobilizacija žensk

Barcelona, 24. novembra. A.A. Reuter: Katalonska vlada je izdala dekret, ki pravi, da lahko vlada v slučaju potrebe mobilizira vse ženske. Po vesteh z aragonske fronte

so čete madriške vlade napredovale za več kilometrov na odseku Viva del Río.

Tuje ladje podpirajo generala Franca

Valencija, 24. novembra. A.A. Havas: Mornariško ministrstvo je izdalo uradno poročilo, v katerem pravi, da je zbralo vse podrobne podatke o delovanju nekaterih tujih mornaric v korist nacionalistov. V poročilu se pravi, da so nekatere tuje vojne ladje obvestile nacionalistično brodogradnjo o tem, kako se premikajo ladje madriške vlade. Pristanišče v Bilbau je miniral neki tuji minonoscec, ker nacionalisti nimajo minonoscev. Nato se v poročilu podrobno opisuje torpeda, ki je bil izstreljen na madriške ladje. Pregled torpeda je pokazal, da je bil torpeda izdelan pred kratkim časom.

Amerika ni prekinila odnošajev z madriško vlado

Washington, 24. novembra. A.A. Reuter: Zunanje ministrstvo je odredilo ameriški odpravniku poslov v Madridu, da naj zapre prostore ameriškega veleposlanstva in odide v Valencijo. Odpravnik poslov bo izpraznil poslastišvo v sredo in odšel z osebojem v Valencijo, kjer je sedaj sedež madriške vlade.

Angleški parlamentarci v Španiji

Valencija, 24. novembra. A.A. Havas: Semkaj so prispeli angleški parlamentarci, ki hočejo na licu mesta proučiti razmere v Španiji in nato poročati o vsem tem v spodnji zbornici. Angleški parlamentarci so bili sprejeti od zunanjega ministra Del Vaya, s katerim so se dolgo razgovarjali. Danes popoldne odpočujejo angleški parlamentarci v Madrid.

Prepoved izvoza orožja iz Anglije

Ukrep angleške vlade, ki naj utemelji energično obrambo angleških interesov

LONDON, 24. novembra. z. V zvezi z napovedjo zunanjega ministra Edena na sinočnji seji spodnje zbornice o »stališču Anglije do Španije« se doznava, da je v trgovinskem ministrstvu že izdelan načrt zakona, s katerim bo prepovedan vsak izvoz orožja in vojnih potrebnosti iz Anglije. Ta prepoved se ne bo nanašala zgolj na Španijo, nego na splošno, je pa v prvi vrsti proračunana na španske razmere. Zakon določa zelo visoke denarne kazni za vse lastnike ladij, ki bi prekršili to prepoved. Za kapitane in sploh posadke angleških ladij so odgovorni lastniki. Ta zakon bo že danes predložen vladni v odobritev, nakar bo nemudoma predložen spodnji zbornici, ki bo razpravljala o njem po skrajšanem postopku. V vladnih krogih naglašajo, da se pre-

poved že sedaj izvaja. Zablembo parnikov in tovora zakon ni predvidel, ker smatrajo, da bodo že izredno visoke globe odvrgle od kršitve te prepovedi. Na ta način hoče Anglija dejansko dokazati svojo absolutno nevtralnost v španskih zadevah, da bi mogla tem uspešneje braniti svoje lastne interese za primer, da bi general Franco uresničil svoje grožnje z blokado in omejevanjem svobodne morske plošve.

Francija

ostane strogo nevtralna

Paris, 24. novembra. z. Agencija Havas objavlja uradni komunikate, v katerem naglašajo, da ostane stališče Francije v zadevi Španije slej ko prej neizpremenjeno. Francija opira svojo politiko na eni strani na

pakt o nevmešavanju v španske zadeve, na drugi strani pa nobeni vojujoč se skupin v Španiji ne priznava značaj vojujoče stranke in tega tudi ne namerava storiti. Ti sklepi francoske vlade so v temnem sporazumu z angleško vlado, ki zavzema enako stališče, ki ga je sinoči tudi angleški zunanji minister Eden poudaril v spodnji zbornici.

Posvet v Parizu

Pariz, 24. novembra. z. Zunanji minister Delbos je imel včeraj dolg razgovor s poljskim, nato pa z ruskim in turškim poslanikom. S poljskim poslanikom je razpravljal o finančnih in vojaških dogovorih med obema državama ter o problemih lokalne pogodbe, s turškim in ruskim poslanikom pa se je posvetoval o skupni zaščiti interesov na Sredozemskem morju, zlasti za primer blokade vzhodne španske obale.

Mednarodno nadzorstvo nad tujimi letali

London, 24. novembra. A.A. Reuter: Včeraj popoldne je pododbor za nevmešavanje v špansko državljansko

vojno razpravljal o tem, kako naj bi se izvedlo nadziranje nad pošiljkami letal v Španijo. Predlagano je bilo naslednje:

1. nadzorstvo nad vsemi civilnimi letališči v Španiji.
2. posebne komisije naj nadzirajo tuja letališča, ki so oddaljena od meje Španije do 2500 km.
3. določi se letalski koridor, skozi katerega morajo tuja letala v Španijo.

London, 24. novembra. A.A. Havas: Pododbor za nevmešavanje v špansko državljansko vojno je izdelal načrt konvencije o letalskih dobavah za Španijo. Zastopniki Sovjetske Rusije, Anglije in drugih držav so predlagali, naj se ta načrt takoj dostavi vladama v Madridu in Burgosu, da bi se izvedelo za njihovo mnenje. Zastopniki Nemčije, Italije in Portugalske pa so se protivili temu predlogu.

Prihodnji sestanek odbora za nevmešavanje se bo vršil dne 27. novembra ob 13. uri.

Zakonski predlogi pred Narodno skupščino

Beograd, 24. novembra. A.A. Na včerajšnji seji ministrskega sveta, ki je trajala od 17. do 19. pod predsedstvom dr. Milana Stojadinovića, predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra, so razpravljali o posameznih resornih vprašanjih, razen tega so pa dali pooblastilo predsedniku kraljevske vlade in zunanjemu ministru, da odkaže narodni skupščini tale konvencije:

1. zakonski predlog o mednarodno-prometnih konvencijah o prevozu po železnicih podpisanih v Rimu 20. novembra 1933,
2. zakonski predlog o konvenciji med Jugoslavijo in Češkoslovaško v svrhu preprečitve dvojnega obdavljenja zastran dediščinskih pristojbin, sklenjenih v Pragi 24. II. 1936,
3. zakonski predlog o mednarodnih pošt-nih konvencijah in ugodnostih, sklenjenih v Kairu,
4. zakonski predlog o sporazumu med Jugoslavijo in Belgijo o medsebojni sodni pomoči,
5. zakonski predlog o konvencijah o sodni pomoči med Jugoslavijo in Veliko Britanijo, podpisanih 27. februarja 1936,
6. zakonski predlog o konvenciji o rečni plovi med Jugoslavijo in Nemčijo, podpisani 3. septembra 1936,
7. zakonski predlog o pogodbah o konvencijah in o arbitraži in sodnem razpravljanju med Jugoslavijo in Danako,
8. zakonski predlog o dopolnilnem protokolu k pogodbi o trgovini in plovi med Kraljevino SHS in kraljevino Italijo z dne 14. julija 1924, podpisanim v Rimu 26. septembra 1936,
9. zakonski predlog o konvenciji o zaščiti, varovanju, popravljanju in ponovni postavitvi obmejnih kamnov in drugih znamenj, ki služijo za zaznamovanje obmejnih črt med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Predsednik vlade je sporočil ministrskemu svetu, da je na podlagi danih mu pooblastil

odkazal narodni skupščini kankordat, sklenjen med sveto stolico in kraljevino Jugoslavijo.

Na predlog finančnega ministra je ministrski svet sprejel take uredb:

1. Uredba o izpremembi uredbe o ureditvi pogojev pridelovanja, prodaje in odkupnih cen sladkorne repe,
2. uredba o breztrošarskem sladkorju za slajenje vinaškega mošta,
3. uredba o izdaji blagajniških zapisov v znesku ene milijarde Din.

Razen tega je dobil gradbeni minister pooblastilo, da predloži narodni skupščini zakonski predlog o pooblaščenih inženjerih.

Novi francoski tiskovni zakon

Pariz, 24. novembra. A.A. Havas: Načrt zakona o tisku, ki bo danes poslan parlamentu, obsega tudi določila, ki govore, da morajo listi javno objavljati, odkod imajo finančna sredstva. Poleg tega govori zakon o strogo o pregledanju klevetništva in obrekovanja. Parlamentarni odbor, ki obravnava take zakonske načrte, se bo sestaj jutri v sredo in v četrtak se bo že vršila razprava v parlamentu.

Nemčija in londonski pomorski sporazum

Berlin, 24. novembra. A.A. DNB: Veleposlanik von Ribbentrop je dostavil zunanjemu ministru Edenu noto, v kateri mu poroča, da se Nemčija pridružuje odredbam o vojni s podmornicami.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE
Cerah, 24. novembra. Beograd 10, Pariz 20.27, London 21.32, New York 436.125, Bruselj 73.00, Milan 22.95, Amsterdam 205.80, Berlin 175.05, Dunaj 78.75 (81.15), Praga 14.40, Varšava 31.80, Bukarešta 2.35.

Politični obzornik

Dvajsetletnica

Preteklo soboto dne 21. t. m. je poteklo dvajset let, odkar je na Dunaju po 68 letnem vladanju umrl predzadni avstrijski cesar Franc Jožef. Avstrijski listi so se spominjali te obletnice v dolgih člankih, v katerih so poveljevali Franca Jožefa kot vladarja izrednih sposobnosti in viteških lastnosti, kot moža, ki je združeval v sebi vse vrline plemenitega, svojega vzvišenega poklica, svojih dolžnosti in svoje odgovornosti se zavedajočega človeka, kot državnika in politika, katerega vzor je bila absolutna pravičnost in ki je bil kot tak edini združujoči pomirjujoči element v mnogojezični državi. Avstrijci lahko upravičeno pretakajo vroče solze za vladarjem, pod katerim so bili avstrijski Nemci gospodarji velike države, v kateri so jim robovali Slovani. No, slovanski narodi, ki so bili prisiljeni, da so stoletja živeli pod jarmom habsburškega vladarskega doma, niso v Francu Jožefu nikdar zrlj svojega velikega vladarja, pravičnega in plemenitega vladarja, marveč kot mogočnika, ki je pri vsaki priliki odkrito kazal svojo mržnjo proti slovanskemu življu in svoje zaničevanje vsega, kar je bilo slovansko. Znan je bil njegov izrek: »Ich bin ein deutscher Fürst!« Takisto je znano, kako je Franc Jožef surovo oštel vladiko Strossmayerja, ker se je le-ta predznil polati ob proslavi 1000 letnice pokristjanjenja ruskega naroda pozdravno brzojavko v Kijev, ter mu izrekel svoje zaničevanje radi tega koraka. Manj znan je doživljal deputacije Družbe sv. Mohorja na cesarskem dvoru: Ko so Francu Jožefu prijavili to deputacijo, je ironično in prezirljivo vzkliznil: »Was will denn dieses Nationchen?« (Kaj neki hoče ta narodčič). Najbolj v živem spominu pa je ostal nam Slovincem dogodek leta 1908. Bilo je po krvavih septembrskih dogodkih. Radi par odstranjenih nemških napisov nad prodajalnami in razbitih šip na Kazini je postal Dunaj nemško soldateska na ljubljanske ulice. Ustreljena sta bila Adamci in Lunder, nebroj nedolžnih žrtev težko ranjenih. V Ljubljani je bilo proglašeno obsedno stanje in nemški listi so proglašali Slovence za tolovaje in roparje. In tiste dni, ko je slovanska duša trepetala od užaljenosti in ogorčenja radi slovanskemu ljudstvu prizadejanih krivic, radi nemških nasilstev in nemških sramotenj, je vse svoje narode v vroči ljubezni objemajoč vladar Franc Jožef ostentativno in demonstrativno daroval za nemško gledališče v Ljubljani 20.000 kron! — Pa pravijo, da so se čudovito med nami, ki koprne po časih, ko smo robovali in hlapčevali takim vladarjem!

Hrvatski klerikalci na delu

Glasiilo Katoliške akcije na Hrvatskem »Hrvatska Straža« piše: »Katoliška akcija, ki se sedaj tako lepo širi po vseh hrvatskih krajih, zlasti odkar so bili uvedeni stanovski mladinski pokreti, lahko s ponosom in z velikimi nadami gleda na lepe dosedanje uspehe med odraslo mladino, posebno med kmetsko katoliško omladino (Skom). Toda Katoliška akcija pričakuje glavne uspehe svojega dela šele v bodočnosti, ko doraste mladež, ki je organizirana v društvih »Mladih junakov«. Vsakdo bo priznal, da je velika prednost, ako kdo vstopi kot majhno dete v organizacijo Katoliške akcije. Gre torej za vzgojo in trajnost vzgoje. A deco je lažje nego odraslo mladino duhovno odgojiti v smislu vzgojnih načel in delovnih smernic te simpatične mladinske organizacije Katoliške akcije, ki daje podmladek in naraščaj, a kasneje prvorazredno in se vzgojeno članstvo stanovskih mladinskih organizacij Skomu, Kromu in Gromu.« — Cilj vseh teh klerikalnih organizacij na Hrvatskem je, kakor je iz teh izjavljanih Hrvatske Straže razvidno, po možnosti dobiti v svoje roke vso hrvatsko dorasajočo mladino in preko nje večino bodoče generacije. Jasno je, da je ta akcija indirektno naperjena proti dr. Mačkoveu hrvatskemu narodnemu pokretu. Zdi se, da se tega zaveda že tudi dr. Maček sam, dasi se organizatorji Gromov, Skomov in Kromov trudijo na vse načine, da bi skrili svoje karte.

V Zagrebu se jasni...

V »Ibeniški« Tribuni piše Ljubidrag Garčina: »V Zagrebu se jasni: v krilu hrvatskega narodnega pokreta, če tudi »neslužbeno« — osnovani sta dve glasilici: »Mlada Hrvatska« za čiščenje hrvatskih vrst od marksistov in »Hrvatska Istina« za čiščenje hrvatskih vrst od — klerikalcev. Ostane samo, a o tem sem prepričan, da bo v krilu hrvatskega narodnega pokreta ustanovljen tretji list, recimo »Hrvatska Modrost« za čiščenje hrvatskih vrst od političnih uskokov z mračno preteklostjo: avstrijskih, madžarskih, laških konfidentov in onih, ki imajo že danes v predelih svojih misli kake »trofeje«, dobljene v pouličnih borbah s Hrvati...« Če prav razumemo, je Garčina mnenja, da bi bilo potrebno v hrvatskih narodnih vrstah počistiti boj se proti — županovcem.

Stan Laurel in Oliver Hardy
v muzikalni komediji kot cigana

Premiera jutri v KINU MATICH!

Boljš kot »Fra diavolo«
Vam bosta pripravila dve uri veselja, zabave in smeja

CIGANSKO DEKLE

Predavanje Ivana Mohoriča Slovenija še tiči v globoki krizi

Ljubljana, 24. novembra
Predavanja Iv. Mohoriča, m. n. r. inženirja, predavatelja na TOI zbuje med našimi gospodarskimi krogi vselej veliko pozornost, ker je predavatelj znan kot eden najboljših poznavalcev našega gospodarskega življenja in ker rad odkrito pokaže na rane, ki jih sicer tajimo. Zato je bilo tudi smotno predavanje, prirejeno pod okriljem Društva inženirjev in veterinarov, pravi dogodek med našimi gospodarskimi krogi. Društvena seina dvorana v poslopiju Kreditne banke je bila polna. Predavanja so se udeležili številni odlični zastopniki našega gospodarskega življenja, s posebnim veseljem pa je predsednik S. Vidmar pozdravil zlasti češkoslovaškega konzula ing. S. Minovskega.

OPTIMIZEM SE NI UPRAVIČEN

Predavanje je bilo obširno, a vendar je moral predavatelj smotno zložiti, ker se je dotaknil vseh najvažnejših vprašanj gospodarskega življenja naše države. S točno, nepristransko in odkrito analizo je odločno zavrnil preroke, ki napovedujejo, da se je začela doba velike konjunkturalne in da je upravičen optimizem, ki bi nalagal našemu gospodarstvu še večja bremena. Predavanje je bilo v glavnem razdeljeno na tri dele: v prvem delu se je predavatelj bavil z našo zunanjo trgovino, v drugem z likvidacijo kmetijskih dolgov in končno z javnimi deli ter cestnim fondom in zavarovanjem za starost in onemoglost. Vsi ti gospodarski problemi so med seboj tesno povezani, kajti, če si jih ogledamo bližje, spoznamo, da od njih zavisli odgovori, kolikšne obremenitve prenese naše gospodarstvo in če je upravičen optimizem, ki se je tako razbohotil po nekaterih znakih popuščenja krize.

DRUGE DRŽAVE OPUSTILE NAČELO SVOBODNE TRGOVINE

Vsa zadnja leta, med krizo, smo se radi bahali, da je naša trgovinska bilanca aktivna, in sicer okrog 400 milijonov Din. Ko se je že vse države več ali manj izvenile načela svobodne trgovine, celo Anglija, smo si mi vendar še vedno lahko dovolili luksuz. Med tem so inozemci lahko uvažali v našo državo blago brez omejitev, naša država je pa bila proti inozemstvu v zelo neugodnem položaju, ker ni imela z njim pogodb in je morala plačevati z devizami. Druge države so nam v mnogih primerih prepuščale za naše blago svoje terjatve. V kitirinu smo pa doživeli strašna razočaranja. Tako smo na pr. dali Nemčiji okrog pol milijarde pasiv. Naše aktivne so znašale 342 milijonov Din, toda do njih nismo mogli, ker so bile prav za prav zamrznjene kakor denarne vloge v denarnih zavodih.

Druge države so z vsemi sredstvi podpirale izvoz zlasti iz izvoznimi premijami. Pri nas so bili izvozniki v mnogo slabšem položaju, predvsem zaradi posebnega zaračunavanja valut po NR, ki je zelo ovrnilo izvoz. V boju za preferencialne tudi nismo dosegli zadovoljivih uspehov. Za Slovenijo je najvažnejše lesno gospodarstvo, saj je 42 odstotkov Slovenije gozdne površine. Prejšnje čase smo izvažali okrog dve tretjini lesa v sosedno državo, za kar smo se na morali vedno boriti. Pred sankcijami smo imeli v Italiji 250 milijonov Din terjatve. Po sankcijah je šlo še za 50 milijonov lir terjatve. Pri pogajanjih nismo bili baš v ugodnem položaju. Naša seveda se pač lahko postavi na stališče, češ, ker smo bili prejšnja leta aktivni proti nji, naj bo zdaj pasivni. Lani smo bili pasivni s Francijo za 98 milijonov Din. Nizozemski 49 milijonov Din in pasivni smo bili tudi z Vel. Britanijo.

IZGRADIMO IZVOZNI OBRAMBNI SISTEM

Vse kaže, da je nujno izgraditi obrambni sistem ter da ne moremo več dopuščati sistema odprtih vrat. Opozoriti je treba le na nemško blago, ki je na vzvodu nenadno preplavilo trge in začelo je vprav deževati nemških projektov. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti zlasti na devalvacijo nekaterih držav, ki bi se ji morali prilagoditi, če hočemo vzdržati konkurenco zlasti v tujem prometu. 300 milijonov, ki nam jih donosita turizem, je dovolj lepa vsota in je zato ne smemo kratkomaalno zavreči, zlasti še, ker tako najlažje dobimo devize. Kaj nam koristi, ker tako najlažje dobimo devize. Kaj nam koristi, ker tako najlažje dobimo devize. Kaj nam koristi, ker tako najlažje dobimo devize.

Predavatelj je analiziral še posebej naše trgovinske odnose s posameznimi državami obširneje zlasti z Italijo. Pri tem je naglasil, kako potrebno bi bilo, da bi bila čim prej zaključena pogajanja za izvoz lesa, da bi pred zimo, ko itak ni več potrebe po stavbnem lesu, februarja bo pa že potekel provizorij. Z Avstrijo smo že 3 leta aktivni. Avstriji zahtevajo pogajanja: plačilno bilanco bi bilo treba uravnovesti. Naglasiti je treba, da je bil šilling pri nas vedno čvrst, tudi, ko je na drugih borzah kazal tendenco navzdol. S češkoslovaško bi želeli izravnati blagovni saldo, kar se nam pa doslej še ni posrečilo. ČSR je v ugodnem položaju zaradi devalvacije, razen tega na se lahko še poslužuje ugodne vodne poti po Donavi. Rumuniji smo izplačali pol milijarde v devizah. Tri četrtine nafte smo plačali v dinarjih, ki so sicer prenevali za izvoz. Kar se tiče Male antante je pogrešno naziranje, da bi se v njenem okviru ne mogli izboljšati naš gospodarski položaj. Pač pa je treba splošno ljudi za važne komitiste. V španiji smo se prišli pogajati na predvečer revolucije. Z Egiptom bi se naši gospodarski odnosi lahko zelo izboljšali. Egipt je dober konzument, toda potrebna bi bila trgovinska pogodba. Značilno je, da naša država ima z 77 državami nobenih aranžmajev. Brav tako imamo z nordijskimi državami same deklaracije iz leta 1888, ko je

Srbija vodila s Avstrijo carinsko vojno. Z združenimi državami imamo 240 milijonov prometa, pogodba pa datira iz leta 1881. Z Južno Ameriko, kjer je nešteto naših izseljencev, nimamo nobenih pogodb. Prav tako nimamo pogodb z Južno afriško unijo, kjer bi se lahko blagovni promet raztegnil na pol milijard Din.

KONJUNKTURA IN KRIZA

Kako je torej s preročanjmi, da se začne doba konjunkturalne? V Volvodini baje kmetje izmenjujejo samo »jurje«, v Bosni pa delajo nekateri obrtniki v treh izmenah. Bila je pač dobra letina. In pri nas? Dočim smo prejšnja leta izvažali na mesec približno za 20 milijonov lesa, ga zdaj izvažamo že leto dni le za 2 do 3 milijone Din. Ali torej naše gospodarstvo lahko še pre-

nese posebne obremenitve, n. pr. zavarovanje za starost in onemoglost, ki bi znahtevalo okrog 100 milijonov Din? Odgovor vam je znan. »Narodno blagostanje rado pogosto piše, da Slovenija nadkrijuje v konjunkturi vse pokrajine v državi. Toda položaj je takšen.

Modernizaciji cest se naši gospodarski krogi ne upirajo in so pripravljeni žrtvovati za starost in onemoglost, ki bi znahtevalo okrog 100 milijonov Din? Odgovor vam je znan. »Narodno blagostanje rado pogosto piše, da Slovenija nadkrijuje v konjunkturi vse pokrajine v državi. Toda položaj je takšen.

H koncu je predavatelj naglasil, da so problemi, ki se jih je dotaknil, mnogo premali, da bi se mogel kdo igrati z njimi, o čem, da bi govoril o njih s posebnimi nameni. Za predavanje je žel viharno odobravanje. Debat se ni mogla posebno razviti, ker se je predavanje samo precej zavleklo.

Slagerfilm, nepozaben še iz dobe nemega filma, v novi inscenaciji, režiji, izdelavi, z novimi igralci. V gl. vlogi lepa ELISSA LANDI
Danes premiera v kinu Unionu

Zlati jubilej banovinske kmetijske šole na Grmu V nedeljo 13. decembra proslavi ta naš najstarejši kmetijski vzgojni zavod 50 letnico obstoja

Novo mesto, 23. novembra
Letos poteka 50 let obstoja kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. V mesecu novembru l. 1886 je bil ta najstarejši slovenski kmetijski vzgojni zavod poslepu takratnega kranjskega deželnega odbora prenesen iz Slapa pri Vipavi na Grm pri Novem mestu, ki je bil v to svrhu kupljen od graščaka A. V. Smole. Sama ustanovitev te kmetijske šole spada sicer že v leto 1873, a delovala je 13 let na Slapu. Nujne razmere pa so povzročile njen prenos bolj v osrčje bivše dežele Kranjske za kar je bil izbran ravno Grm. Razvoj in uspešno delovanje zavoda sta šele tu dosegla svoj pravi razmah in polje. Po 50 letih vzgojnega dela in vsestranskega pospeševanja ter propagiranja umnega kmetijstva, more danes zavod zreti na lepo truno preko 900 absolventov, ki so skoraj z 90 odstotki ostali zvesti svoji rodni grudi ter kot dobri, slovenski kmetijski gospodarji tvorijo temelj napredka slovenskega kmetijstva. Poleg strokovne in slovenske vzgoje slovenskih kmetijskih gospodarjev pa je bilo delovanje naše jubilarke tudi drugače mnogostransko in veletojno. Naj spomnimo samo na skoraj nešteto specialne tečaje za kmetovce in ljudskošolske učitelje, na pogosta predavanja in koristno delovanje njenega učiteljskega izven šole, na preskrbovanje našega kmetijstva z žlahtnim trsnim sadnim ter plemenitim živalskim materialom itd. Levji del nespornih uspehov v slovenski vinogradi, sadjarstvu in živinoreji je pripo-

znati ravno naši zlati jubilarci na Grmu. Prav je torej, da ta svoj jubilej primer- no proslavi, lepo je, da se snide vsaj z delom svoje mnogostevilne družine absolventov, učiteljev in prijateljev. Dne 12. in 13. decembra t. l. bože jubilarca skromno proslaviti 50 letnico svojega delovanja. Sobotna 12. decembra bo posvečena spominu njenim umrlim ravnateljem, drugim vzgojiteljem in absolventom. Ob 10.15 bo zanje maša zadušnica v župni cerkvi, po sv. maši pa žalna svečanost in polaganje vencev na grob pokojni. Prvega ravnatelja Riharda Dolenc in pok. ravnatelja Buholca Skaličevca. K tej žalni slovesnosti so vabljeni posebno bližnji prijatelji in absolventi.

V nedeljo, 13. decembra pa skromna proslava 50 letnice po naslednjem sporedu: ob 9.47 sprejem slavnostnih gostov na novomeškem kolodvoru (gostje absolventi se zapeljejo na postajo v Kandoljo). Ob 10.30 zahalna sv. maša v župni cerkvi. Ob 11.30 na Grmu: slikanje vseh udeležencev, priložnostni nagovor ter ogled zavoda. Ob 13. skupno kosilo.

Poleg osebno vabljenih gostov so vabljeni k tej slovesnosti še vsi bivši učitelji, katerih naslovi pa trenutno niso znani, kakor tudi gg. absolventi — posebno oni starejših letnikov. — da si zopet osvežijo drage spomine. Naprosimo pa se vsi, da prijavijo ravnatelstvu nameravano udeležbo (absolventi tudi leto šolanja) po možnosti do 1. decembra t. l.

Grm kliče! Na svidenje!

Strehe so ga dobro redile Kako je bivši kleparski pomočnik Gojmir Čopić kradel s streh cinkasto pločevino

Ljubljana, 24. novembra
Pred tedni že so mestni nameštenci opazovali dva neznana moška na strehi neke hiše na Napoleonovem trgu, kjer sta odstranjevala kose cinkaste pločevine, pa so mislili, da delata po naročilu. Ko pa je slednji ostala hiša brez strehe, so tudi na magistratu spoznali, da je šlo za tatvino pri belem dnevu. Tatova sta oškodovala mestno občino za 3100 Din.

Kmalu se je pojavil neznan moški pri hišnici Frančiške Pajkovi, ki oskrbuje hišo Pokovske zadruge v Komenskega ulici 14 in ji dopovedal, da ima nalogo pregledati streho in nekaj popraviti na nji. Hišnica mu je verjela in je fant, ki se je predstavil za uslužbenca znane kleparske trdnice, popravil streho kar več dni sapor. V resnici je pa on le odstranjeval velike kose pločevine in jo odvažal. Pajkova je kasneje, ko se neznanec ni več prikazal, stopila k omenjeni trdnici, kjer so ji pa povedali, da o popravilih nič ne vedo. Pajkova je o tem obvestila policijo. V zadnjem času se je pojavil neznanec tudi v bližini Vrstovski ulici 14, ki je last zavornice družbe »Croatia«, kjer je tudi na podstrežju nekaj popravil ter kradel cinkasto pločevino.

Policija je dolgo časa poizvedovala za sleparskim kleparjem in tudi ugotovila njegovo ime. Ko so se prijavljali še številni drugi oškodovanci, jim je pokazala sliko, da dalje časa zasledovanega, bivšega kleparskega pomočnika Gojmirja Čopića, stanujotega na Vrasovem trgu 4 in se vse oškodovane stranke spoznale v njem tatu. Čopić je bil pa že igrin. Pred dnevi pa se je vendarle spet pojavil in sicer v Vodnikovih hiši, v Tavčarjevi ulici. Iskal si je prikladen dnevi čas, ko je vedel, da ni doma nikogar, razen služkinj in otrok. Najprej se je zgledil v stanovanju stranke F., se predstavil spet za nameštence trdnice E. in povedal, da ima nalogo odstraniti in kopalcice stare kad, ter jo nadomestiti z novo. Služkinja mu je svoje verjela in mu celo sama pomagala spraviti kad iz kopalne na dvorišče, kjer je Čopić natočil na še neposredni, male pogosto pokorna postaja.

Ču ukradeni ročni vozček, Čopić je stopil se v stanovanje stranke A, v isti misli, kjer je pogovoril domačega sindka, da mu je ocpri kopalko, iz katere je tudi odstranil cinkasto kad. Ube kad je ocpeljal na dvorišče neke večje trdnice in ju prodal. Čopić je nato zopet igrin in se poukal več dni po Celju ter raznih drugih krajih.

Toda včeraj ga je pot spet zanesla v Ljubljano, kjer ga je nekaj v mestu srečal detektiv, ki je bil takoj za njim in ga je aretirali. Ko so ga na policijo zasedali, se je izkazalo, da je nakradel zunanje čase z ljubljanskih streh cinkaste pločevine za dobiček 10.000 Din, obenem pa zakrivil še več drugih tatvin in sleparij. Čopića izroče danes sodišču, kjer bo odgovarjal za svoje grehe.

Učiteljsko zborovanje

Krško, 23. novembra

V soboto dopoldne so se zbrali učitelji iz krškega sresa v telovadnici narodne šole v Krakem. Udeležba je bila izredno lepa. Po uvodnih formalnostih je predsednik predstaviteljsko poročilo, potem je pa povzel besedo šol. upravitelj g. Herbet Pavel, ki je kot delegat društva poročal o banovinski in državni skupščini. Zanimiv je bil zlasti uvodni govor predsednika g. Ivana Dimnika, ki je bil priobčen v »Narodni prosveti«, in ki ga je učitelstvo sprejelo z največjim odobravanjem.

Predsednik je prečital kandidatsko listo ki jo je predlagal g. Hrovat iz Krškega ter je bila sprejeta v celoti. Nato se je konstituirala uprava: Za predsednika društva je bil izvoljen šolski upravitelj g. Ivo Hrovat, ki uživa velike simpatije med šolstvom in je isto njegovo izvolitev sprejel z največjim zadovoljstvom in aplavsom. Za podpredsednika je bil izvoljen g. Pavle Herbet iz Cerkelj, za blagajnika g. Zdekar in št. Janda, za tajnico pa gđ. Uršičeva iz Kranja. V nadzorni odbor sta bila izvoljena g. Vanik, učitelj iz Krškega in g. Plehan z Rake.

Sledijo je tajništvo in blagajništvo poročilo. Iz slednjega je razvidno, da znaša primanj-

kljaj na članarini se vedno 3380 Din. G. Zecar je poročal v imenu nadzornega odbora ter predlagal blagajniku šol. upr. g. Cuku Franju iz Ljake razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

Blagajnik je prečital proračun društva za tekoče leto. Članarina bo ostala ista (16.— Din). Za podporni fond se bo porabili od članarine po 1.— Din, poleg tega pa se bo v ta fond prispevalo ob koncu šolskega leta 1906.— Din in sicer iz postavke neplačane članarine, ki se bo izterjala med letom. Ob koncu zborovanja je predsednik prečital zahtevalno resolucijo sekciji JUJ oziroma predsedniku g. Dimniku Ivanu, ki je bila soglasno sprejeta.

Novoizvoljeni predsednik društva g. Ivo Hrovat se je zahvalil članstvu za izkazano zaupanje ter ga zagotovil, da bo vedno zastopal interese šole, učiteljstva in narodne prosvete.

Seja jeseniškega občinskega odbora

Jesenice, 23. novembra

V nedeljo popoldne se je vršila v posvetovalnici na mestnem magistratu seja občinskega odbora, katere se je udeležilo 24 članov odbora in uprave. Za sejo je vladalo med občani precejšnje zanimanje. Na galeriji je bilo mnogo občinov, posebno volivcev liste slovenskega delavnega ljudstva.

Pred prehodom na dnevni red, je župan g. Valentin Markelj prečital več predlogov za katere je obč. klub slovenskega delavnega ljudstva zahteval, da naj se jim prizna nujnost in da naj se o njih razpravlja na koncu seje. Večina pa je predlog kot nujen soglasno zavrnila z utemeljitvijo, da se dela, o katerih naj bi se razpravljalo, deloma že itak izvršujejo, deloma se bodo pričela v bližnji bodočnosti.

Tudi o zapisniku zadnje seje se je razvila debata. Dr. Rekar je zahteval popravek besedila, kar je večina uvaževala, zavrnila pa je popravek in ločena mnenja levičarske opozicije in končno zapisnik s svojimi glasovi odobrila. Izpolnilni se je krajevni šolski odbor in razni občinski odseki z odborniki iz levičarske opozicije, ki pa za predlog niso glasovali. Župan je opozoril opozicijo, da je nujno potrebno, da se sestavi proračun krajevnega šolskega odbora. Če pa misli levičarska opozicija delo večine v šolskem odboru in v odsekih ovirati, si bo večina že znala pomagati. Odborilo se je poročilo blagajnika o vplačanih računih ter odobrilo tudi manjše vsteje za popravilo potov pri Sv. Križu in na Planškem rovtu.

Na dnevnem redu je bil še prenos kreditov za nezadostno prelinimirane materialne izdatke po vseh strokah proračuna za l. 1906/07 za poštne, telegrafne in telefonske pristojbine ter prenos kredita iz part. I. poz. I. osebnih izdatkov v part. 5 za nagrado članom občinske uprave ter odobreni izdatki za stroške bolnikov.

Seja je potekla precej monotono, manjkalo pa je še stvarnih in živahnih debat. Opazila se je tudi velika napetost med večino in skupino slovenskega delavnega ljudstva, ki ji na deluje tov. delavec g. Novak Ciril, za katerim pa stoji odvetnika gg. Dr. Stanovnik Aleš in dr. Štempihar Ivan. Nekateri gospodje iz sedanjega večine in skupine slov. del. ljudstva, ki so si sedaj hudo v lašah, so v prejšnjem občinskem odboru sicer sedeli skupaj in skoraj do slednje ignorirali delo in skoraj vsak, še tako važen in umesten predlog takratne večine.

Razočarani potepuh

Ljubljana, 24. novembra

Jože Fajdiga, doma s Krasa, se je klatil domala že po vsem svetu, in večkrat je bil že zaprt. Zadnje čase se je bavil večinoma s tihotapstvom raznega blaga iz Avstrije v našo državo in nazaj. Oni dan je ves upehan prispel v neko hišo nad Mariborom, kjer je prošil za prenočišče. Dobri ljudje so ga res vzeli pod streho, pa jim ni bil nič kaj hvalečen za gostoljubje. Ponudi je namreč vstal se splazil k omari in se oblekel v gospodarjevo obleko ter suknjo, nakar je izginil, pustiv v hiši svoje stare cape.

Včeraj je prispel v Ljubljano, kjer so ga po kmalu izsledili in aretirali. Na policiji so mu najprej slekli ukradeno suknjo in si jo ogledali. Nato so pred njim prerazeli nekaj šivov in potegnili iz podloge dva bankovca — po 1000 lir. Fajdiga je strmel in kar ni mogel verjeti lastnim očem. Kmalu so mu pa pojasnili, da je shranil tam denar lastnik ukradene suknje, ki je tatvino seve takoj prijavil. »U«, je vzkliznil nesrečni Fajdiga s takim denarjem sem hodil okrog, pa sem pretrpel toliko lakote in žeje, žeje...

Razočaran v dno duše je moral Fajdiga s stražnikom v zapor.

Vlom v spedicijo Rajka Turka

Ljubljana, 24. novembra

Po daljšem preteku se je pojavil v Ljubljani spet drzni vlomilec, ki so to pot poskušali svojo srečo v pisarni spedicije Rajka Turka na Masarykovi cesti 9. Ko je davi prišel prvi v službo sluga Ivan Sojar, je opazil že pri vratih, ki jih je našel odprta, da nekaj ni v redu. Stopil v pisarno je zagledal najprej odprte predale v pisalnih mizah, takoj nato pa vlomljeno blagajno. Opazil je tudi vlomilsko orodje na mizi, ki so ga vlomilec v naglici pozabili vsteti s seboj.

Sojar je o vladu nemudoma obvestil svojega šefa g. Rajka Turka, ki je takoj prišel v pisarno in obvestil kriminalni oddelek policije. V turkovo spedicijo je takoj odšel več detektivov s šefom kriminalnega oddelka g. Zajdelo na čelu. Preiskava je došla, da so vlomilci odnesli iz vlomljene blagajne vse gotovino, in sicer blizu 2000 Din. Kdo je bil, kdo so, se najbrž večje plesa, ki ga pa ni bilo, zato so vsi tudi par ali tri večje in manj, ki so se spili v drugem

predalu. Vlomilci so opravili svoj posel na strokovnjaški način ter izrazili slono blago s vlomilskim orodjem v obliki tako zvane »vinjske noge«. Delali so sicer previdno, vendar ne toliko, da ne bi pustili na raznih predmetih svojih prstnih odtisov, ki jih je policijski daktiloskop g. Podolnik z lahkoto pošel. Kakor domnevajo kriminalni organi, vladu niso izvršili tržatni, ki kaj radi prihajajo na vlomileke izlete v Ljubljano, marveč so bili na delu najbrž do male vlomilec, ki pa imajo seve tržaško šolo.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Turek, 24. novembra katoličani Janez od Križa.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matija: Bocaccio.
Kino Ideal: Peter Ibbetson.
Kino Ideal: Kontušova.
Kino Union: Königsmark.
Kino Kodeljevo: Kdo je morlec?
Prirodoslovno društvo: predavanje univ. prof. dr. Rebeka o kavčuku ob 20 v Delavski zbornici.
Društvo Bela Krajina: predavanje o Bel. Krajini ob 20. v verandi hotela Union.
DEŽURNE LEKARNE
Danes: Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Ramon, Miklošičeva cesta 20, Gartner, Moste, Zaloška cesta.

Naše gledališče

DRAMA

Turek 24.: Zaprt. (Gostovanje drame v Celju).
Sreda 25.: Za narodov blagor. Red B.
Četrtek 26.: Zaprt.
Petek 27.: ob 15. Kralj Lear. Dijaška predstava. Cene od 5 do 14 Din.
Sobota 28.: Na ledeni plošči. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Turek 24.: Bolta smrt. Red A.
Sreda 25.: Pod to goro zeleno. Opera. Red Sreda.
Četrtek 26.: Matija Gubec. Red Četrtek.
Petek 27.: Zaprt.
Sobota 28.: Boheme. Premierski abonma.

Iz Kranja

— Otvoritev gledališke sezone. V četrtek ob 20.30 bo na gledališkem odru Narodne čitalnice otvoritvena predstava letošnje sezone drama »Ana Christie«, ki so jo vprizorili tudi v Ljubljani. Vprizoritev se ponovi v nedeljo 29. t. m. ob isti uri. Sodelovale bodo najboljše moči gledališkega odra. Vstopnice so v predprodaji pri Hleboš.

— Alpinski predavanje. Podružnica SPD v Kranju priredi pod okriljem alpskega oddelka iz Ljubljane jutri ob 20. v telovadnici gimnazije predavanje o lan. s'ih turah naših alpinistov na Matterhorn, Obergabelhorn, in Zinalrothorn. Predaval bo ing. Avčin iz Ljubljane, ki se je teh tur udeležil.

— Hodnik ob Jezerški cesti podaljšan. Na desni strani Jezerške ceste imamo od Kokinove do Adamčeve vile oziroma do konca vrta še nekaj let en meter širok hodnik za pešce, ki bo od Adamčevega vrta podaljšan do Franciškega, kjer se Jezerška cesta križa s cesto, vodečo na Rupo. Hodnik bo imel betonski robnik in bo posut s finim peskom. S tem bo Jezerška cesta precej prihodla.

— Predavanja JČ liga. Tudi letos priredi JČ liga v Kranju več zanimivih in poučnih predavanj. Prvi bo predaval prof. tehnične fakultete v Brnu g. Bohustav Višek o modernem razvoju teletistne industrije, za njim pa g. prof. Vavpotič o razvoju češkega slikarstva. Sledilo bo še več predavanj in prireditelj smo, da bodo vsa predavanja tudi letos tako dobro obiskana, kakor so bila lani.

— Občini Kranj in Primskovo združeni. V četrtek je prešla kranjska občina od sreskega načelnstva odlok, naj prevzame pošte primskove občine. Tako smo dobili veliki Kranj, ki bo štel okrog 8.000 prebivalcev.

Iz Litije

— Na novinarski koncert. Iz Litije in tudi drugih krajev Zasavja ljudje radi hodijo na novinarski koncert v Ljubljano. Tudi za letošnji koncert z bogatim sporedom vlada pri nas veliko zanimanje.

— Litijski Sokol na praznik zedinjenja. Sokolsko društvo v Litiji priredi 1. decembra ob 20. uri v Sokolskem domu svečano akademijo. Prireditelj bo pri pogajanjih mizah, po sporedu prosta zabava s plesom. Nastopijo člani Sokola »Lipa« z moškim zborom in orkestrom. Svečani del ob 9.15 točk, med drugim tudi veličastno Zajčev »U boje, odmevek iz opere »Zrinjski«. Dopoldne ob 11. uri bo slavnostna sokolska seja z prisposlovstvi vsi člani.

— Nevolja kmetov zaradi mile zime. Prvi letošnji sneg je obetal zgodnjo in hudo zimo. Zdal pa se bližajo decembra, pa imamo tako milo vreme, kakor v zgodnji jeseni ali pa že pomladi. Nedolški izetniki, ki so poohiteli na naše zasavske hribe, so trpeli trobentice. Zaradi mile zime so nejevoljni naši kmetje. Nič ne namreč noče več kupovati prašček. Na deželi je navada, da si kuni skoraj vsaka družina prašček. Ob toplen vremenu pa se meso prehitro pokvari: zato ne nihče kleti. Kmetje ponujajo prašček, ker rabijo denar, pa ni nobene kupčije. Zdal so prašček po 7 do 8 Din in so dražji kakor lani. Kakor kaže, pa bodo cene padle.

— Nalezljive bolezni. Dvica. škrlatinka in druge nalezljive bolezni razsajajo zlasti med šolsko mladino. V tekočem šolskem letu je bilo že več razkuženih šolskih prostorov. Za škrlatinko oboleni odpelejo z rečnim avtom v ljubljansko bolnico. Širjenje bolezni gre čisto na račun nepoučenosti pa tudi brezbrzičnosti nekaterih staršev. Ko jim zbole otroci, ne prijavijo bolezni zdravstvenim oblastvom, k obolenim pridejo zdravi otroci in odrasli, ko poseže vnos zdravstvene oblasti, pa je bolezen razširjena že tudi v sosedni hiši.

— Slana. V noči od nedelje na ponedeljek je nobela dolina, prav močno na še naše hribe, huda slana.

DNEVNE VESTI

Sanacija »Feniksa«. Sanacija zavarovalnice »Feniks« v naši državi bo baje končana se do konca tekočega meseca. Zavarovalnica naj bi se sanirala tako, da bi se ustanovilo samostojno društvo, ki naj bi prevzelo »Feniksove« posle in obveznosti. Polovico članov upravnega odbora novega društva bi imenoval trgovinski minister, drugo polovico bi pa izvolili zavarovalanci na običnem zboru. Vprašanje je, če se bodo zavarovalci na vse zavarovalnice v naši državi, ki bi se pobiral, dokler bi ta primanjkljaj ne bil krit.

Pred ustanovitvijo visoke šole za telesno vzgojo. Minister za telesno vzgojo naroda dr. Josip Rogić je posetil večeraj sokolsko društvo Beograd matica, da si ogleda njegov dom kamor naj bi prišla visoka šola za telesno vzgojo. Država namerava dom kupiti. Minister je obljubil, da se bo zavzel za to, da se čimprej ustanovi visoka šola za telesno vzgojo.

Nujno je potreben zakon o sodnikih. Minister pravde dr. Niko Subotić je v nedeljo inspiciral sarajevska sodišča in pri njem se je zglasila deputacija sodnikov iz Bosne. Deputacija je ministru pojasnila nujno potrebo novega zakona o sodnikih in avtomatičnega napredovanja sodnikov, dokler ne dobimo novega zakona. Minister je delegaciji obljubil, da bo storil, kar je v njegovih močeh.

KINO SLOGA
Danes poslednjič! Izvrstna burka KONTUSOVKA
Ne zamudite tega sporeda! Jamčimo vam, da vam bo film ugaljal!
Ida Wüst — Inge List — Theo Lingen

MATICA
Nepreklicno poslednjič! Razkošna opereta BOCCACCIO
Heli Finkenzeller — Willy Fritsch
Paul Kemp

UNION
Danes premiera! Slagertum po znanem romanu
KONIGSMARK
V glavni vlogi lepa Elissa Landi
Predstave ob 16, 19, in 21. uri

Velika propaganda za naše Primorje v Angliji. Po bivanju angleškega kralja v Dalmaciji so se jeli Angličani zelo zanimati za naše Primorje. »Jugoslovenska Express Agencija« v Londonu je sklenila izdati brošuro, v kateri bodo opisani vsi večji kraji od Sušaka do Kotora, zlasti oni, kjer se je mudil angleški kralj Edvard VIII. namreč Rab, Šibenik, Split, Korčula, Dubrovnik in Boka Kotorska. Brošura izide v več tisoč izvodih in razposlana bo po vsej Angliji, da se bodo lahko Angličani dobro seznanili z našim Primorjem.

Dobri izgledi za izvoz našega lesa v inozemstvo. V Šibeniku se je mudil v nedeljo ugledni nizozemski industrijalec Rachmel. Stopil je v stiko z upravo Šipadovega skladišča in zadevi velikih naročil lesa za Nizozemsko. Iz Šibenika je odpotoval v Sarajevo. Iz njegovega pripovedovanja je razvidno, da se Nizozemci zelo zanimajo za naš les zlasti za bukov, orehov, jelov in črni bor. Rachmel je prepričan, da bo naš les zaradi svoje kakovosti in cen kmalu prodrl na nizozemsko tržišče.

Vozne oglasbe za državne upokojence. Dosedanja železniška legitimacije, katerih veljavnost se ni iztekla, se nadaljujejo do zamujane za nove, toda najdlje do 31. decembra 1937. Upokojenci in upokojenke, katerim izplačuje prejemke dravskega finančnega direktorja v Ljubljani, naj ji čim prej predlože svoje legitimacije zaradi podaljšanja njih veljavnosti za leto 1937, zlasti če so že zbrali ali pa za leto 1936 ne nameravajo izbrati vseh voženj. Hkrati naj plačajo na čekovni račun št. 10011 za vsako legitimacijo 4 Din, in sicer za železniško znamko 2 Din, za nabavo novega kupona 2 Din. Kuponi za leto 1936 v letu 1937 ne bodo veljavni. Železniško znamko more kupiti pri železniški blagajni vsak upokojenec sam in jo predložiti dravski finančni direktorji hkrati z legitimacijo. Znamke pa ne sme nalepiti v legitimacijo, niti sam, kdor navedenega znamko, naj pošlje le 2 Din za kupon. Pošle znamke in kope, pošlame namesto denarja, bo direktorja upokojencem vrata, ker jih ne more uporabiti. Položnice za čekovni račun št. 10011 določajo upokojenci pri davčnih uradah po 25 par. Za leto 1937 po daljšane stare kakor tudi za leto 1936 ne nove železniške legitimacije bo direktorja razposlala ali pa izročila osebam neposredno šele po 1. januarju 1937. Kdor železniško legitimacijo izgubi in želi dobiti novo, mora javiti dravski finančni direktorji in priložiti 50 Din za stroške. Da se legitimacija razglasi za neveljavno, šele potem sme prositi za novo.

»Naš mornar« in žepni kolektor Jadranske straže. Opozorjamo, da je pravkar izšel ilustrirani kolektor Jadranske straže za 1937 »Naš mornar« z bogato, poučno, zanimivo in zabavno vsebino. Poleg pomorskih in prirodnih podatkov o pregledu države, o jugoslovenski trgovski mornarici, o največjih trgovskih brodirih sveta, o jakosti in brzini vetra, o oddaljenosti med lukami Sredozemskega morja, o oddaljenosti med lukami Jadranskega morja itd. prinaša »Naš mornar« tudi po, učne članke dr. F. Z. Zlom vzajemne si-gurnosti, dr. Babčič »Bombardiranje luk in naselbin«, Kovalevič »Privredni pregled kroz 1936«, O. Lahman »Italijanska vojna mornarica kot mednarodni faktor« itd. O potopih pomorskih dogodkih in zabavnih pišejo zanimive članke Katalinič, Emin, Pirnat, Zic-Klacič, Barbalet in drugi. »Naš mornar« se dobi v vseh knjižarnah in trgovinah s papirjem za 10 Din. Jadranske straža je izdala tudi lično opremljeni žep-

ni kolektor: malega prirodnega formata za vsakdanje beleške po ceni 8 Din. Interesantno pripravljamo te kolektorke.

V oktobra so narasle vloge pri 8 slovenskih hranilnicah. Tudi v oktobra letošnjega leta so nove vloge pri hranilnicah narasle. Iz podatkov Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani se vidi, da so pri 8 (od 29 hranilnic) v dravski banovini presegle vloge dvigle ter je pri teh hranilnicah naraslo skupno stanje vlog. Pri ostalih hranilnicah so vloge padle in znaša stanje vlog pri slovenskih hranilnicah 31. oktobra t. l. 1.024.777.881 Din. Posebno ugodno so se razvijale vloge v tekočem računu, ki so narasle v oktobra pri 8 hranilnicah, dočim je število obstoječih tekočih računov naraslo pri 11 hranilnicah. Razveseljivo je, da so znašale dne 31. oktobra pri 5 hranilnicah skupne vloge več kakor so znašale na koncu leta 1935, in da izkazuje ta dan 8 hranilnic več vlog v tekočem računu kot na koncu l. 1935.

Konferenca guvernerjev Narodnih bank Male antante. V nedeljo sveder sta odpotovala v Prago guverner Narodne banke dr. Milan Radosavljevič in generalni direktor dr. Milan Protić, da se udeležita sestanka guvernerjev Narodnih bank Male antante. Na konferenci se bo obravnavala poleg devalvacije češkoslovaške krone tudi nedavna valutna reforma v Rumuniji. Posvetovanja bodo trajala tri dni.

Proslava obrtniškega praznika. Tudi letos proslave naši obrtniki 1. decembra svoj obrtniški dan. Uprava vsedravnice zveze obrtnih združenj je naslovila na jugoslovensko obrtniško spomenico, v kateri poziva obrtnike, naj na svoj praznik izrazijo svojo vero v bodočnost obrtniškega dela. V poslanici se obširno govori o položaju obrtništva v sedanjih razrednih borbi in o raznih obrtnike zadevajajočih vprašanjih.

Nova sled za študentskimi morlici. Na mariborski kolodvorski pošti so več, raj izsledili en tisočak, ki je izginil o priliki roparskega napada na poštnega služitelja v št. Lj. L. žumka. Ta tisočak je oddal na pošti neki mariborski denarni zavod, ki pa ga je prejel od nekoga mariborskega trgovca. Policija raziskuje sedaj to novo sled za morlici in upa, da jih bo kmalu zasledila.

Navodila za polaganje strokovnega izpita zdravnikov pripravnikov. Po odloku ministrice socialne politike in narodnega zdravja so bila izdana navodila za polaganje državnega strokovnega izpita zdravnikov pripravnikov. Navodila stopijo v veljavo 1. aprila 1937.

Mraz tudi v Primorju. S Sušaka poročajo, da piha v Primorju že od nedelje močna burja in da je morje zelo nemirno. Temperatura je občutno padla in se giblje okrog ničle. Večera jutrija so imeli na Planku, kjer je zapadlo precej snega, 4 stopinje pod ničlo.

Vreme, Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno, s jutraj mrazlo vreme. Večera je znašala najvišja temperatura v Splitu 13, v Sarajevu in Skopju 6, v Mariboru in Zagrebu 5, v Ljubljani 4,2, v Beogradu 4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,9, temperatura je znašala 3,2.

Teška avtomobilska nesreča pri Dubrovniku. V nedeljo se je peljala s tovornim avtomobilom iz Dubrovnika na volitve 17 km-ov Nad Smokovljami je oster ovinek, kjer se je avtomobil prevrnil in se dvakrat preokotal pod cesto. Dva km-eta, in sicer Vinko Simonič in Ivo Gjurgjevič iz Osilja sta bila takoj mrtva, štirje so obležali težko ranjeni, drugi so pa odnesli samo lažje poškodbe.

Smrt pod vlakom. V nedeljo popoldne se je pripetila v Osijeku težka nesreča. Čez železniško progo je hotel 19letni delavec Stjepan Engel. Ta čas je na pridružen motor ni vlak, ki ga Engel ni slišal, ker je vozil mimo tudi tovrstni vlak. Motor ni vlak je nesrečnega delavca strahovito razmesaril.

Iz strahu pred splatom v smrt. V Somboru se je zastrupila 17letna Ana Getler. Pred dvema letoma se je poročila. In ker je bila zelo slabotna, jo je poslal mož v neki sanatorij v Sloveniji, kjer je ostala 10 mesecev. Ko je to dni zašla, da bo postala mati, je povedala to svojemu možu in lažji, ki sta pa zahtevala naj si odpri v lesni plot. Tačta je trdila, da ima snaha v sanatoriju ljubavno razmerje z drugim in da je zanosila tam. Ker tudi moža ni mogla prepričati, da je otrok njegov, je obupala nad življenjem in se zastrupila.

Iz Ljubljane

Obisk novinarskega koncerta 1. decembra na Taboru bo obišel ljubljanski tramvaj s tem, da je ravnateljstvo električne cestne železnice dovolilo za večer koncerta od 18 ure naprej enotno ceno po 1 Din od vsake točke tramvajskega omrežja do Smartinske ceste (postajališče pri trgovini Martine). ki je najbližje Taboru) in po koncertu od te postaje nazaj do poljubne točke, dokler bo vozil tramvaj. Za tako vozno olajšavo se je treba izkazati z vstopnico za novinarski koncert.

Okrog 150 delavcev je zaposlen pri regulaciji Ljubljane. Letošnja jesen je mnogo ugodnejša za regulacijska dela kakor lanska. Zdaj delajo že več tednov brez posebnih vremenskih motenj in delo precej napreduje. Dno in bregovi bi bili tlakovani najbrž januarja do zaporne, če bi ostalo vreme še nadalje tako ugodno. Zdaj delajo že delj časa med prulskim mostom in zapornico. Dami breg, ki se je sesedel ob mostu, bodo betonirali, ker bi sama kamnita obloga najbrž ne držala. Pri regulaciji Malega grabna je zaposlenih okrog 70 delavcev. Delali bodo vso zimo, če bo vreme količjak ugodno. Mali graben so začeli regulirati na zimo, da bi nezaposleni pozimi, ko je stisla najhuja, imeli zasluzek.

na kupu ta javna dela, si lahko misli, da je Ljubljana vprav zasuta s blagodatmi javnih del in kreditov.

Ljubljani tipje obisti. Vse, kar je v zvezi z regulacijo Ljubljane je zelo zanimivo, in mestni imajo dober nos za te zanimivosti. Zdaj se jim nudi sprot posebnih prilika, da proučujejo nekatere zanimivosti regulacije. Prav za prav je tam regulacija že končana, in sicer ob Bregu, toda terenska sekcija za regulacijo Ljubljane ne zaupa povsem obrežnemu betonu. Iz njega so že sekali kocke, da so beton preizkušali na tehniki toda to še ni bilo dovolj, kajti zdaj kopljejo za obrežnim zidovjem globoke jaski, ki segajo celo izpod temelje. Gre za dimenzije zidu in če temelji segajo dovolj globoko. Zanimivo je, da so za betonom naleteli na talno vodo visoko, nad dnom struge Voda za zidom ne more odtekati in pronicu skozi zid. Samo po sebi se razume, da ni kemično čista in da so večkrat med njo fekalije, ki še posebno razjedajo beton. Zidovje nima propustov za odtek vode. Nič tu ne ve ali morda ne pronicajo fekalije od javnega stranišča na Bregu za zid. Voda zlasti zelo pronicu skozi beton na desnem bregu kar očitno vpliva zelo škodljivo.

Skoraj pol metra se je posedlo, zidovje ob gradaškem mostu. Spomladi se je podrl del obrežnega, opornega zidovja ob gradaškem mostu, kar je bila tedaj senzacija za Ljubljano. Zdaj to zidovje popravlja. Opornik za bodoči gradaški most se je sesedel v smeri struge Gradaščice na eni strani 43, na drugi pa 32 cm, kar so ugotovili zdaj, ko so napravili opas za nastavek betona oporniku. Opornik bodo svažali s svojim betonom. Velik del zidu pa bodo morali zbetonirati povsem na novo v smeri Ljubljane.

Stara poštem. Vsako jesen našemu v Ljubljani ponavljati staro pesmico, ki pa še ni ni obrabljena, namreč večne tožbe nad cestnim blatom. V resnici je v Ljubljani že tlakovanih precej cest, toda mnogo jih je še, ki so zelo prometne netlakovanih in navadno blatnih ob prvem dežju. Tako so navadno zelo blatna Ljubljanična nabrežja, čeprav jih pogosto posipavajo. Nenavadno blatne so pa zlasti v Krakovem, kjer zdaj odvažajo s stavišča univerzitetne knjižnice zemljo na Emonsko cesto. Zelo blatna je tudi cesta na Bregu in Krakovski nasip, kjer se vrste dan za dnem z drvmi naloženi vozovi. Trnovski pristan je tako blaten, da se ga mnogi pešci izogibajo hočeš nočeš ter raje delajo velike ovinko po drugih cestah.

KINO IDEAL
Samo še danes prekrasni vefilmi
„Peter Ibbetson“
Gary Cooper — Ann Harding
Predstave ob 16, 19, in 21.15 uri
Jutri: Marta Eggerth v opereti
KNEGINJA ČARDAŠA
Nova kopija.

Razsvetljiva Tyrševce ceste. Ljubljana dobiva postopno zadnja leta moderno razsvetljavo, da jo tako imenujemo, čeprav cestna električna razsvetljava z obločnicami že dolgo ni več nič novega. Tyrševa cesta ima na južni strani železnice že dalj časa električno razsvetljavo z obločnicami. Zdaj izmenjavajo obločnice v zgornjem delu ceste, od pošte proti železnici. Prej so bile obsežne nekoli o nižje in niso bile tako močne. Zdaj bo razsvetljava enakomernjša, slabša pa tudi ne bo čeprav so obločnice pritrjene višje, ker so močnejše.

V petih urah se naučite vse najvažnejše družabne pleše edino v plesnem zavodu »Jenke« — Kazina, Kongresni trg. Informacije dnevno od 11. do 13. in od 15. do 19. ure.

Kino »Sokolski dom« v šiški je od ponedeljka do četrka zaprt.

Planistka Viktorija Švihlikova, ki koncertira v petek, dne 27. t. m., v Mali filharmoniji dvorani bo med drugim igrala tudi nekaj Chopinovih skladb. Najprvo je na vrsti Rondo v es-duru, ki je eno izmed zelo redko izvajanih del velikega poljskega skladatelja in pianista. Spada pa med tehnično najtežja dela vse klavirske literature. Rondo popolnoma nasproten je Nokturno v des-duru, ki sledi na sporedu ter je poln toplih lirike. Pravi biser klavirske literature so Chopinove etude op. 10. in 25. Nenadkriljive so vsled svoje poetične vsebine, ki jih predvsem usposablja za koncertno izvedbo. Poleg Chopina igra umetnica še Bacha, Vito Novaka, Debussy-a in nazadnje Liszta. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice. Cene od 20 Din navzdol.

Na umetniški razstavi mladim bo imel v sredo ob 18.15 vodstvo umetniški kritik g. dr. Rajko Ložar. Ker bo razstava odprta le še tekoči teden, vabimo vse ljubitelje na vodstvo in ogled razstave.

V smrt zaradi izgubljene pravde. Sinoči je bila policijska uprava obveščena, da se je obesil v hiši št. 11 v Orlovu ulici neki mož. Tja je takoj odšla policijska komisija v kateri sta bila policijski zdrav-

nik dr. Lužar in dedurir uradnik Kette. Obeseneec je bil 38-letni mož realne po-staje Vinjo Zgajnar. Komiteta je odredila, da so truplo nesrečnega obupanca prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu. Zgajnarja je pogubila v obup izgubljena prava radi hiše, ki jo je podedoval v Orlovi ulici po svojem očemu. Včeraj jutrija je prejel zadnji sodni odlok, kar je sicer pogumne in vedrega moža silno potrkalo. Popoldne je odšel iz Mestnega doma, kjer stanuje njegova družina, v Orlovo ulico k materi, nato pa v klet, kjer so ga zvečer našli obešenega. Pokojni zapuščal ženo in dva mladoletna otroka.

Ulija je papigica sivistomodre barve, sluši na ime Koko. Prosi se, da se proti nagradi odda na Erjavčevi cesti 3-III, nad stopnje. Neffat.

Iz Celja

Vlomilec je odnesel 17.500 Din. V soboto med 4. in 6. uro jutraj je vlomil na tobo matorilec v stanovanje delavke v West-novi tovarni Pepce Zupančeve v Čretu 22 pri Celju, odprl zaklenjen kovčeg in odnesel iz njega vse prihranke Zupančeve v znesku 17.500 Din, a šeboj pa je vzel tudi usojene rokavice. Orožniki sedaj z vso vne-mo iščejo vlomilca, ki je spravil Zupančeve ob vse njen teško prihranjeni denar.

Štikalnica mu je odrgala palec. Ko je 30letni v Westnovi tovarni zaposleni delavec Avgust Kolar iz Bukovega žlaka pri Celju v nedeljo okrog 11.30 šel štikal-nico, ga je štikalnica zgrabila za desno roko in mu odrgala palec. Kolar se zdravi v celjski bolnici.

Nesreča v rudniku. Pri delu v rudniku sta v soboto ob 13.30 dva jamska vozič-ka stisnila 3letno delavko Anajlo Tratin-kovo s Sp. Rečice pri Laškem ter jo težko poškodovala po glavi in desni roki. Tratin-kovo so prepeljali v celjsko bolnico.

Langerjevo »Konjeniško patrolo«, dra-mo iz življenja češkoslovaških legionarjev, bo uprizorila ljubljanska drama drevi ob osmih v celjskem gledališču. Prilava je za abomna.

Iz Maribora

Gledališče. Prva ponovitev ob premie-ri pred nabitim polnim gledališčem zelo lepo uspele Albinijske operete »Baron Trenke« bo drevi za red A. »Božji človek« bo naslednja dramska premiera. Ob 60letnici rojstva in 40letnici pisateljevanja hrvaškega književ-nika Milana Begovića uprizori mariborsko gledališče njegovo po mnogih evropskih ter tudi ameriških odrih igrano dramo »Božji človek« v režiji Petra Maleca.

Pomožna akcija v Mariboru. Mestni žu-pan g. dr. Juvan je za nocoj sklical v mestno posvetovalnico sejo širšega odbora Pomožne akcije v Mariboru. Dnevni red je naslednji: 1. Poročilo o poteku Pomožne akcije v poslovnem letu 1935-36. 2. Poročilo o izvršenih ukrepih, da se zagotovi uspeh Pom. akcije tudi v zini 1936-37. 3. Način oskrbovanja in zaposlitve brezposelnih. 4. Otvoritev ogravnice za Sučaj hude zime.

Polkovna slava 45. pešpolka. Včeraj je praznoval mariborski 45. pešpolni polk krsi-no slavo v spomin na ozi 23. november, ko je general Miglier s svojimi junaki osvobodil Maribor. Na okrašenem dvorišču se je zbrala množica predstavnikov oblasti, kor-poracij in društev ter ostalega javnega življenja. Po cerkvenih obredih vseh treh ve-rozposvedi je nagovoril vojake komandant polka g. polkovnik Marko Božović in čestit-ki k slavi. Sledila je državna himna in po-klonitev polkovni zastavi, nakar so se gosti zbrali na zakusko. Mnogi govorniki so ordsali pomen 23. novembra 1918 in na-zdravljali polku.

Odlikovani Rdečokrižarji. Preteklo so-boto se je »Pri orlu« vršila seja širšega od-bora mariborskega Rdečega križa. Ob tej priliki je spregovoril predsednik ljubljanske ga banovinskega odbora RK g. dr. Krejčič in izročil tram zelo zaslužnim funkcionarjem visoka odlikovanja. Predsednik mariborske ga RK g. narodni poslanec Jančič, ki ima za to človekoljubno ustanovo neveljavne za-sluge, je bil odlikovan z najvišjim odliko-vanjem RK, podpredsednik g. dr. Vročko in tajnik g. dr. Zorjan pa z zlato kolajno RK. Prisrčno slovesnost je zaključil govor g. dr. Jančiča, ki se je v toplih besedah zahvalil za visoka odlikovanja in zagotovil še inten-zivnejše delovanje odlikovancev pod zasta-vo Rdečega križa.

Akademija FS v Mariboru. Preteklo soboto zvečer se je vršila v veliki kazinski dvorani akademija Ferjančevega zveza ma-riborskih srednjih šol, ki je nad vse lepo uspeša. Glasbene in pevске točke so zado-voljla aiehnarna poslušalca. Poudariti je treba, da je bilo opaziti med nastopajočimi pevске talente, ki se bodo še zelo dobro uveljavili. Cvetje in oglašujoči aplavzi so jim bili nagrada. Prireditelj je obiskalo mno-go mladino ljubov in mladine, saj je bila ve-lika dvorana docela zasedena.

Minsko kolo mu je šlo roko. V bol-nico so pripeljali 56letnega Jurija Pristani-ka iz Slovenske Bistrice, ki mu je minsko kolo popolnoma zmečkalo desno roko. Pri-etanik je nazal kolo in bil tako nepreviden-da je prišel z desnico med klina.

Zeparijeva smela. Te dni je bil v Slo-venjgradski letni sejem, ki ga je dobro izra-bil spreten žepar. Nič manj ko šestim po-sestnikom je izmaknil denarjce, ko pa je segel v žep posestniku Ivanu Plimanu iz Velke in mu ukr-1 denarjce za 900 Din, ga je doletela smet. Pliman je opazil tat-

vino, in zgrabil žeparja ter ga izročil orož-nikom. Je to 33letni Ljodor Husnjak iz nav-ke banovine. Žeparja so izročili sodišču.

Radi skatlice vžigalce je v ubožni hiši v Slovenski ulici napadla neka ženska 82-letno rovo Unsko Mesarič. Na tleh ležeči starik je vrgel lonec v glavo in jo težko po-škodovala. Napadalka je orožnikom izjavila, da ji je starica vzela vžigalce.

Iz Ptaja

Motilec radja izsledajo. V Ptaju se mudi posebni odposlanec pošte direktorje, ki s pomočjo posebnega aparata ugotavlja mo-tilec radia ter takoj odredi, da se motilec odpravi.

Velik lov na zajce je priredil v nedeljo tukajšnji posestnik g. Reich Ignacij v svo-jem revirju. Lov je bil izredno obilen in so pripeljali kar cel voz zajcev, med njimi tudi mnogo fazanov. Zajce je kupila tukajš-nja tvrdka s perutnino in divjačino Rein-hardt, ki polila divjačino v inozemstvo.

Ogenj je izbruhnil te dni pri posest-niku Jožetu Vrtiču v Grdini v Halozah. Ogenj je zajel vse gospodarsko poslopje, ki je bilo polno poljskih pridevkov in ga do-tal uničil. Škoda se čeni nad 30 tisoč Din. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Napad. V Leskovcu v Halozah so ne-znani zlikovci napadli 56letnega posestnika Simona Cafuto ter ga pretepli. Nekdo ga je e tako silo udaril, da mu je zlomil na ro-ki kost in je moral v bolnico. Napadalec zasledujejo orožniki.

Javna dela v ptujkem srezu. Nedavno je imel sreški cestni odbor sejo, na kateri je eselval tudi načrt o javnih delih. Ugotovilo se je, da bi bil potreben znesek nad 1 mi-lion Din, da se dovrše že započete gradnje cest. Ptujski srez je imel letos napram dru-gim srezom zelo malo javnih del, akoravne je ta srez zelo reven, zlasti če upoštevamo naše Haloze.

Lepa solnčna nedelja, prva v novembru je izjavila Ptujčane v bližnje okolice. Mesto samo pa je v popoldanskih urah v mesečnem parku odzvelo, kakor že dolgo ne. Vidi se, da smo vsi željni toplega solnca.

SOKOL

Akademija Sokola Ljubljana Vič. V proslavo državnega in so-obkega prazni-ka 1. decembra priredi Sokol Ljubljana Vič v torek 1. decembra telovadno aka-demijo, pri kateri nastopijo vsi društveni telovadni oddelki s svojimi točkami in pa sokolski pevski zbor. V telovadnici je večer za večerom živahno vrvenje, vsi se marljivo pripravljajo, ker hočejo vsi od najmlajših do članstva pokazati izurje-nost in izvežbanost tudi v težjih telovad-nih sestavih. Za akademijo vija že dan-es velika zanimanje, vabimo pa k naši akademiji vsa ljubljanska sokolska društva, saj je to edina resna sokolska pri-reditev na sokolski praznik, da v velikem številu posetijo našo akademijo. Podro-ben spored te lepe akademije bomo še ja-vili.

Ljubljanski Sokol ponovno opozarja vse članstvo, kateremu je letoš potekla šestmesečna preiskusna doba, da pristopu-je predavanju brata podstaroste dr. Fran-a Mandarja, ki bo v petek 27. t. m. ob 20. uri v društveni sejni dvorani. Kdor se ne bo udeležil tega predavanja, ne bo na praznik 1. decembra pripuščten k sreča-ni zaobljubi.

ŠAH

Simultanka našega šahovskega praka, mojstra Vasje Pirca je iz tehničnih razlo-gov preložena na petek 27. t. m. zvečer. V Ljublj. šah. klubu se bosta pričela deevi ožji turnir in training turnir prvega razre-da. Prijava do 20. ure, nato zbiranje in po-možnosti prvo kolo.

SPORT

»Hajduk« se pripravlja na turnejo po Italiji. Bivši igralec Ambrosiane zdaj trener in igralec splitskega Hajduka Blažević or-ganizira turnejo Hajduka po Italiji. Hajduk naj bi posetil Rim, Bari, Milan in še ne-katera druga italijanska mesta.

UCITELJI MED SEBOJ

Ali veste gospod kolega, zakaj so ribe neme?

Kar potisnite glavo pod vodo in po-skusite govoriti, pa se boste takoj prepri-čali, zakaj so neme.

PRI ZDRAVNIKU

Zdravnik prebudi pacienta, ki je na sto-lu zaspa.

No, kaj je pa vam, gospod?

Nespečnost me muči, gospod doktor.

LJUBEZEN

Torej si se venderle zaročil, prijatelj.

Gotovo se je vnela med vama vroča ljubezen.

Da, imam jo tako rad, da ti z besedami tega niti povedati ne morem.

No, mi pa povej s stevilkami.

NA RAZSTAVI

Kako vam ugaja ta slika? To je por-tret znanega bankirja.

Ni mogoče, ta vendar nikoli nima rok v lastnem žepu.

MALI OGLASI

Beseda 50 para. davek Din 3.—, beseda 1 Din. davek 3 Din prekljci

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Razseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

ZIMSKE SUKNJE boljše vrste Hubertus nepre-moščju 250 Din. perilo in vsa praktična oblačila nudi po re-klamnih cenah Presker, Sa. Pa-tra cesta 14. 6. R.

NARODNA

TISKARNA

LJUBLJANA

KNAPLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN

PREPROSTE IN NAJFINIŠE

Obeta se nova naredba o odpiranju trgovskih in obrtnih obratov

Ljubljana, 24. novembra
Ureditev odpiranja in zapiranja trgov-
skih in obrtnih obratov ter omejitve noč-
nega dela v pekarnah je zelo kočljiva
točka odnosov med delojemalci in deloda-
jalci. Vendar znaki kažejo, da bo kmalu
stopila v veljavo nova banska naredba.
Anketa o novi naredbi je bila že 4. sep-
tembra, ko so zastopniki delojemalskih or-
ganizacij in Delavske zbornice zagovarjali
zahteve nameščencev, ki bodo najbrž upo-
števane v naredbi, kar pač delojemalci
smoje upati.

OMEJITEV NOČNEGA DELA V PEKARNAH

Letos 27. maja je izšla v Službenem li-
stu dravske banovine okvirna suredba o
omejitvi nočnega dela pomožnega osebja v
pekarnih podjetjih. Po tej uredbi predpi-
še ban za svoje območje najpogostejše v
treh mesecih po njeni objavi delovne po-
goje v pekarnih obratih s posebno na-
redbo: v njej mora biti določen tudi zim-
ski in poletni delovni čas. Ta naredba
stopi v veljavo po odobritvi ministrstva za
socialno politiko in trgovinskega minist-
stva, in sicer 5 dni po razglasitvi. Delav-
stvo torej pričakuje, da bodo delovni po-
goji v pekarnah kmalu urejeni. Pri tem
moramo opozoriti, da delovne pogoje v
pekarnah urejuje osnutek banske naredbe
o odpiranju in zapiranju trgovinskih in
obrtnih obratov in v dravski banovini.
Po tem osnutku bi smele pekarnarje obrato-
vati od 3. do 5. ure dveh izmenah pa od
3. do 19. ur. Priljubljen del bi se smela
začeti ob 11. uri v mesarskih obratih, kjer
delajo tudi pomoči. In sicer kjer koljejo
živino in predelujejo meso, smejo delati
vse leto od 4. do 17. pri dveh izmenah
pa do 20.

KRITIKA NAMEŠČENCEV

Banska naredba o odpiranju trgovskih
in obrtnih obratov, ki je zdaj v veljavi,
je bila izdana 1. 1930 in nameščenci niso
zadovoljni z njo. Predvsem so prizadevi
zaradi tega, ker je čas odpiranja in zapir-
anja obratov v nekaterih primerih dovoljen
daljši od delovnega časa. To nameš-
čenci očitajo osnutku naredbe, ki je izda-
na v okviru ministrske uredbе z dne 16.
IV. 1929. V ministrski naredbi je namreč
predpisano, da je najvišji delovni čas 8
ur 10 ur dnevno, dočim so mnogi obrati
odprti delj časa. Sicer je določeno, da daljši
delovni čas velja za obrate, kjer dela po-
možno osebje v dveh izmenah, toda na-
meščenci trdijo, da niso uvedene izmene
skoraj nikjer. Zato zahtevajo, naj bi se
čas odpiranja in zapiranja lokalov akla-
dal

z maksimiranim delovnim časom pomož-
nega osebja.

Po osnutku banske naredbe bi bile spe-
cificirane in delikatezne trgovine odprte po
11 ur, dočim bi smelo osebje biti zaposle-
no največ 10 ur, kakor ureja ministrska
uredba.

KAJ ZAHTEVAJO NAMEŠČENCI

Nameščenci se sklicujejo tudi na veliko
nezaposlenost v naši banovini, češ, da bi
se zaradi tega moral skrajšati delovni čas;
to načelo bi morala predvsem osvojiti jav-
na uprava. Zakonodajalec je dopustil, da
se lahko uvede delovni čas tudi izpod
maksimiranega delovnega časa, ki znaša
10, 9 ali 8 ur. Nameščenci zahtevajo: Na-
redba naj uvede skladnost delovnega časa
pomožnega osebja s časom odpiranja in
zapiranja obratov: čas odpiranja in zapir-
anja obratov se naj skrajša tako, da bo
uveljavljeno 8-urno delo v njih, v denar-
nih, industrijskih in trgovskih zavodih pa
6-urni delovni čas; za vse trgovske in
obrtno obrate se naj uvede popoln nedelj-
ski počitek. Če bi to ne bilo mogoče za
nekatera podjetja, bi naj naredba predpi-
sala, da se pomožnemu osebju nadoknadi
prosti čas med tednom.

ODPIRANJE LOKALOV V VEČJIH MESTIH

Nameščenci so predlagali za primer, da
bi banska uprava ne upoštevala v celoti
njihovih predlogov, delovni čas za večja
mesta, in sicer za Ljubljano, Celje, Maribor,
Ptuj, Novo mesto, Kranj, Jesenice,
Brezice in Kamnik, kjer bi naj bili lokali
odprti poleti od 8. do 12. in od 15. do 19.
pozimi pa od 8. do 12. in od 14. do 18.
Trgovine z mesninami, specerijskim in ko-
lonijalnimi blagom ter trgovine z živili pa
bi naj bile odprte poleti in pozimi zunaj
mest od 7.30 do 12. in od 14. do 19. De-
narni zavodi bi naj bili odprti od 8. do
14. Pisarne industrijskih podjetij, ki niso
v istem kraju kakor tovarne, veletrgovine
in njihove pisarne, poslovalnice in skla-
dišča agenturnih in komisijarskih trgovin ter
blagovne razpošiljalnice bi naj bile odpr-
te vse leto le od 8. do 12. in od 15. do 18.
Če je pa za katero stroko sli podjetje
utemeljen delovni čas tudi ob nedeljah, bi
naj bilo uvedeno odpiranje lokalov ob 7.30,
zapiranje pa ob 14. V izrazito kmetijskih
kraji bi naj bile trgovine odprte ob ne-
deljah največ po 2 uri.

Nameščenci pričakujejo, da bo naredba
kmalu izdana, in tudi upravičeno, saj za
to ni več nobenih zadržkov, potreba po
ureditvi delovnih pogojev v trgovskih in
obrtnih obratih je pa čedalje bolj aktual-
na.

posniva v knjigi 630 krat in sicer: »Bog
je tako ljubil svet, da je dal svojega last-
nega sina, da bi vsi, ki vanj verujejo, ne
bili pogubljeni, temveč da bi imeli večno
življenje.« Vseke tri ali štiri tedne izide
nov prevod svetega pisma v novem nezna-
nem jeziku, ki ga govore ljudje neke v bra-
ziljskih pragozdovih. V sibirski tundri ali
pa v indijskih gorskih naselbinah. 400 mi-
lijonov izvodov svetega pisma v vseh mo-
gatih jezikih in narečjih so že prodali ali
pa razdelili brezplačno v 126 letih.

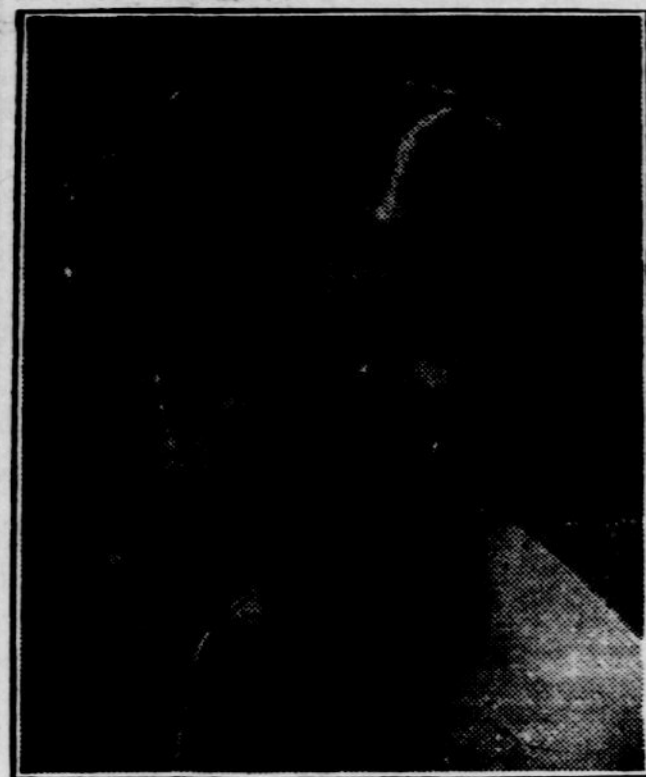
In kdo opravlja vse to ogromno delo?
Ne učenjaki, sedeči v arhivih angleškega

museja, ki bi prevajali sveto pismo po na-
ročilo svetopisemske družbe po slovnicah in
raznih pripomočkih v najrazličnejše jezike
in narečja, temveč po prežni večini mi-
sijonarji, ki prisluškujejo jezikom in nareč-
jem vseh narodov in plemen, med kateri
jih zanese pot. Vsi prevodi svetega pisma
so njihovo delo. Mnogo truda in požrtvo-
valnosti je treba, predno se nauči misijo-
nar tako dobro tuje jezika ali narečja,
da lahko prevede vanj sveto pismo. Ko je
pa to storjeno, romajo rokopiši v London,
kjer se sveto pismo v novem jeziku ali na-
rečju natise in razpošlje po svetu.

Rut Vavpotičeva na turneji po Franciji

Ljubljana, 24. novembra

Ob koncu oktobra je odšla slavna franco-
ska igralka Cecile Sorel na veliko turnejo
po Franciji, ki bo trajala ves mesec nove-
mber. Francoški časopisi poročajo precej ob-
širno o turneji te slavne igralkice, ki je žela
nenavaden uspeh lani na svoji turneji v Špa-
niji posebno pa v Alcazarju. Sorelovo
spremlja tudi plesna skupina slavne Vron-
ske. Članica te skupine na turneji je tudi
Rut Vavpotičeva, hčerka našega akademsko-
ga slikarja prof. Ivana Vavpotiča.

Dne 1. novembra je skupina z velikim
uspehom nastopila v mestnem gledališču v

Brestu. Brest je bilo že četrto mesto na
programu turneje. Pred tem je skupina na-
stopila v Orleansu in v mestih Tours in Lo-
rient. Po gostovanju v mestu Relache in v
St. Etienneu se je skupina zadržala skoraj
teden dni v Lyonu. Gostovala je v gleda-
lišču »Eldorado«. Kritika je zelo laskavo
ocenjevala nastop Sorelove in Vronske in je
posebej omenila sposobnosti članice plesne
skupine Rut Vavpotičeve. Z velikim uspe-
hom je skupina nato gostovala v Marseju,
Toulonu in Montpellierju. Včerajšnji listi
so poročali o krasnem uspehu skupine v
opernem gledališču v Montpellierju.

Po določenem programu bo skupina go-
stovala še v teh dneh do konca novembra
v mestih Narbonne, Carcassone, Perpignan
in Beziers, nakar se bo vrnila v Pariz. Ni
pa izključeno, da bo Sorelova zaradi veli-
kega uspeha podaljšala turnejo še za dva
tedna.

Plesalka Vronska je vzela seboj na turne-
jo samo 6 članic svojega baleta. Izbrala je
seveda najboljše in med njimi tudi Rut.
Igralka Cecile Sorel je že precej v letih,
toda njena slava je tolikšna in njeni nasto-
pi tako dovršeni, da jo Francozi še vedno
občudujejo in kljub njeni starosti zvezda
njene slave še ni zatonila. Plesno skupino
Vronske pa zdaj štejejo med najboljše sku-
pine v Franciji.

Skupina Sorelove in Vronske potuje od
mesta do mesta v avtobusih. V Marseju so
poročevalci intervjuvali članice baleta, ki
so ob tej priliki izjavile, da so z vsem za-
dovoljnostjo, samo z vožnjo v avtobusih ne,
ker je zelo naporna. Raje bi se vozile po
turneji z letalom. Sicer pa, so rekly, se člo-
veki navadi na vse in tudi na življenje, ki se
odigrava zelo pestro izmenoma v teatru in
avtobusih.

32 let je spala

Svedski listi so se spomnili ob 75-letnici
rojstva Karoline Karlssonove v Oekno čud-
no usode te nekež sloveče žene. 1. febru-
arja 1876 je odšla takrat še mlada gospo-
dična Karolina na družilišče. Med drsanjem
so jo pa začeli silno boleti zobje. Morala
je domov, kjer je takoj legla in zaspala.
Spala je pa nepretrgoma celih 32 let. Vsa
ta dolga leta je popila vsak dan v polnu
dve časi mleka in ves čas je izpregovorila
samo trikrat nekaj besed.

3. aprila 1908 se je pa naenkrat zdramila
iz globokega 32 let trajajočega spanja brez
najmanjšega spomina na vseh 32 prespanih
let. Zanimivo je, da se v vsem tem dolgem
smrti podobnem spanju ni mnogo postarala.
Bilo ji je sicer že 75 let, pa je bila še čila
in sveža, kakor da je stara komaj 50 let.

Politika in ljubezen

Ameriški rodbini Roosevelt in Dupont de
Nemours ljubezen veže, politika pa raz-
dvaja. Sin ameriškega prezidenta Franklin
Roosevelt se je zaročil z miss Ethel Dupont-
to, kar je vzbudilo v Ameriki veliko po-
zornost. Rodbina Dupont de Nemours je
rodbina francoskih emigrantov, ki se je iz-
selila na temelju nantskega edikta in se
naselila v Wilmingtonu v Delawareju, kjer
ima tovarne za kemikalije in razstrelivo.
Tu je bilo središče najhujše kampanje proti
Rooseveltu v volilni borbi. Vest o zaroki
prezidentskega sina s hčerko njegovega
najhujšega nasprotnika je tem presenetli-
vejša, ker je še tri dni pred volitvami Ro-
osevelt ogorčen nad govori svojega nasprot-
nika na vso moč udaril po demarnih mo-
gotech, češ, da je čudno, da so njegovi naj-
hujši nasprotniki baš oni, ki bi imeli naj-
večjo korist od nove vojne.

Zdaj pa naenkrat ta saroka. Nekateri
ameriški listi pregodaj pišejo o pomirje-

nju, kajti v Ameriki trgovskih poslov in
politične borbe nikoli ne vežejo s čustvi
in starši se nikoli ne vmešavajo v zadeve
svojih otrok. Tako pravi tudi Roosevelt,
da noče in ne sme ovirati svojega sina v
njegovi sreči.

Koliko je ljudi na svetu?

Skupina fizikalnih biologov se peča s pro-
učevanjem naseljenosti zemlje. Navadnega
človeka najbolj zanima vprašanje, koliko
je ljudi na svetu. Zanimivo je, da nam
točnega odgovora na to vprašanje niti uče-
njaki ne morejo dati. Eni pravijo, da je
na svetu 1988 milijonov ljudi, drugi so jih
pa našli 2028 milijonov. Pojdimo srednjo
pot in recimo, da jih je približno dve mi-
ljardi. Da ni mogoče dognati točnega šte-
vila, je kriva v prvi vrsti Kitajska. Od leta
1650 prebiva v Aziji nad polovico vseh
ljudi. Samo na Kitajskem jih je okrog 400
milijonov. Nekež je bila to prva država na
svetu, ki je, kolikor je zgodovinsko dogni-
mo, poznala ljudsko štetje. Zdaj je pa baš
v njeni upravi taka zmešnjava, da ni mo-
goče točno prešteti kitajskega prebivalstva.

Izven Evrope živijo Evropejci je pa
mnogo manj, nego bi človek mislil. Po
vsem svetu je razkropljenih okrog 200 mi-
lijonov. Kako bo pa v bodoče s človeštvom
na zemlji? Za vso zemljo je težko odgo-
voriti na to vprašanje. O nekaterih kultur-
nih državah pa lahko rečemo, da je število
prebivalstva že doseglo višek ali pa da se
mu hitro bliža. Prof. Carr-Sanders je izra-
čunal, da bo prebivalstvo Velike Britanije
kmalu doseglo višek. Prihodnja pokolenja
se bodo za nekaj milijonov skrčila, potem
pa začne število prebivalcev Anglije naglo
padati. V splošnem lahko rečemo, da izgledi
sedanjih nosilcev kulturnega življenja niso

posebno ugodni. Težko je pa reči, kakšen
vpliv bo imela na človeško kulturo izme-
njava narodov, ki jo goje.

Krstna hiša Amerike

Ameriška vlada je kupila hišo, kjer je
bila prvič izgovorjena beseda Amerika. Ta
hiša še vedno stoji v Franciji v mestecu
St. Dieu. Leta 1507, torej 15 let po Kolum-
bovem odkritju Amerike, je pregledovala
skupina učenjakov v hiši tiskarja Basina
spise egiptskega geografa Ptolomeusa. Knji-
ga je imela uvod, kjer so bila zabeležena
potovanja italijanskega raziskovalca Ame-
rige Vespuccija po Novem svetu. Vespucci
se je udeležil tretje Kolumbove ekspedicije.
Eden izmed prevajalcev je predlagal, naj
bi dobil novi del sveta ime Amerika na
čast Vespuccija, drugi je pa napisal na
zemljevid čez vso novo celino »America«.
Potem so knjigo z zemljevidom vred izro-
čili tiskarju Basinu.

Ta zemljevid je še zdaj shranjen v fran-
coskem mestecu St. Dieu, kjer stoji tudi Ba-
sinova hišica, v kateri je zdaj lekarna.
Pred leti so odkrili na tej hiši spominjala
ploščo in šele zdaj jo je ameriška vlada
kupila, da bo na veke ohranjena v prvot-
nem stanju.

Iz Trbovelj

— Gasilski srečolov: Tukajšnja rudniška
gasilska četa je priredila večeraj popoldne
vele srečolov v svojem domu na V. dnu.
Radi kontrole se je vršilo ponovno uradno
zrebanje že zadetih števk, ki ga je vodil
organ tukajšnje finančne kontrole. In so bile
sleherne manipulacije izključene in so vsi, ki
so se tombole odnosno srečolova udeležili,
odhajali zadovoljni domov, ker so pri igri
vsi zadeli. Dobitkov je bilo 868. Glavnih
dobitkov pa je bilo 6. Zadeli so jih Grobel
Franc, delavec, možko kolo, strugar Bron
Anton, stensko uro, ključavničar Lavrič
Ivan, umivalno garnituro, brivce Besenč
Tomo, koš, živil, žena Rožana in Irt Justa pa
sta zadeli vsaka po 1 lepo kuhinjsko gar-
nituro. — Gasilska četa je pri tem srečo-
lovu računala z večjim dobičkom, kakor
je bil dosežen. Prodanih je bilo sicer lepo
število srečk, toda dela je bilo pri opre-
mi kuvert z srečkami in pozneje pri kontroli
dobitkov in srečk toliko, da po vsaj pribli-
ličnega srečolova ne bo več priredila, pač
pa v bodoče redno tombolo, ki je bolj do-
nosna, pa tudi mnogo manj dela je s tom-
bolo kakor s srečolovom.

— Nedeljske kulturne prireditve: Prosvet-
ni odsek tukajšnje Narodno strokovne zve-
ze je priredil večeraj popoldne ob 16. uri
v dvorani gostilne Forte na Vodah igro
»Nevarna trojica« s šaloigro »Bertleek se
uči peti«. Igra je bila sicer dobro nastu-
dirana in tudi lepo igrana, toda zelo slabo
obiskana. — Ob istem času pa je priredila
tukajšnja skupina Zveze bojevnikov v tu-
kajšnjem društvenem domu igro »Čarški
seč«. Za to igro pa je vladalo tako zani-
manje, da je bila dvorana nabito polna.

— Večerašnje solčno nedeljo so zopet
izkoristili naši planinci za izlete v naše
planine. Zjutraj je sicer ležala v dolini go-
sta jesenska megla, ki se je pa proti pol-
dnevju razpršila in je nastal krasen solčen
dan. Del naše mladine se je zabaval na igr-
šču SK Amaterja, kjer sta se spopadla SK
Slovan in SK Amaterj in končala v neod-
loženih bitki 0 : 0, večina je pa napravila
izlete v planinsko okolico.

— Mačkovski letakov je bilo večeraj veli-
ko nalepljenih v Trbovljah. Opaža se pa, da
se ljudje ne zmenijo mnogo za nje, zlasti, ker
se na njih ne pove nič posebnega, razen
že znanega demantija o dozdnevem sestanku
nekih politikov v Zagrebu.

— Dve kandidaturi lista sta doslej sestav-
ljani in sicer lista JRZ z nosilcem g. Fil-
ipom Kržičnikom, predelavcem in ban. svet.
ter namestnikom sedanjim podžupanom g.
Avgustom Jordanom, ter lista delavcev,
kmetov in obrtnikov z nosilcem sedanjim
županom g. Klenovškom in namestnikom
g. Robertom Plavčkom, šol. upraviteljem
v poklju.

MUDI SE MU

— Na svidenje, soseda, danes se mi zelo
mudi. Imam še mnogo opravkov, jutri se
zaroči moja hči.

— Kaj si ženin še ni premislil?

Knjiga v 630 jezikih

Izšla je v Londonu in prinaša Evangelij v mnogih jezikih
in narečjih

Angleški listi poročajo, da je izšla v ne-
bem londonskem založništvu zanimiva knji-
ga, ki je noben človek ne more predčiti
in je torej brez pomena, če jo ima v svoji
knjižnici naobražen človek ali pa če jo do-
bi v roke nepismeni. Prečitati so jo posku-
šali naobraženi ljudje, pa tudi ni šlo, ker
so razumeli v najboljšem primeru samo
okrog 50 stavkov, vse drugo jim je pa bilo
nerazumljivo. Zagonetko te čudne knjige
pojasnjuje že njen naslov »The Gospel in
many languages«. To je torej evangelij v
mnogih jezikih in narečjih, nikakor pa ne
v vseh jezikih in tudi ne v vseh narečjih
sveta.

Sveto pismo je zdaj prevedeno približno
v 630 jezikov in narečjih. To delo so opravili
večinoma sodelavci »British and Foreign
Bible Society«, druge prevode so pa pre-
skrbela druga podjetja, ki so si tudi nadela
nalogo razširiti znanje evangelija po vsem
svetu. »The Gospel in many languages« obse-
ga 630 jezikov in o večini izmed njih ne
vemo skoraj ničesar. Ta dolga vrsta jezikov
se pričenja s številko 1 acra — jezikom
prebivalcev Zlate obale in zaključuje s šte-
vilko 630 pri Zulu. Zanimiva je zlasti
kitajščina in njena narečja že zato, ker naj
bi bil kitajski jezik najtežji. V resnici pa
to ni tako. Pač so pa številna kitajska na-
rečja, v knjigi jih je 28 lepo po vrsti. V

narečjih ima Kitajska nedvomno rekord.
Človeka preseneti, da je za Kitajsko glede
števila narečij takoj turščina s svojimi 22
idiomi, različnimi oblikami slovničnega bo-
gastva, po katerem se piše od Bospora tja
doli do notranje Azije.

Presenetljivo je pa še marsikaj drugega
v tej čudni knjigi. Tako najdemo v nji je-
zik »kuba«. Kje se govori ta jezik? Ne na
Kubi, kakor bi človek mislil, temveč v bel-
gijskem Kongu. Dalje naletimo na jezik
»slava«, ki bo za nas najzanimivejši. To je
slovansko narečje in jezikoslovci domne-
vajo, da je to temeljni jezik sedanje ru-
sčine. Ne govori se pa v Rusiji, temveč v
Kanadi ob reki Mackenzie. Kaj pa jezik
»romany«? Ta nima nič skupnega z roman-
skimi jeziki, temveč je to jezik ciganov.
Beseda »rom« pomeni toliko kakor človek
ali narod. Tudi jezik »china« se ne govori
na Kitajskem, temveč v Burmi in sicer
v štirih različnih narečjih. Jezik »maggi«
se govori na otoku Toulou.

Še zanimivejša je pa pisana beseda v tej
knjigi. Kitajskim umetniškim ideogramom
sledijo primitivni znaki, med njimi trikotniki
kitajskih narečij, spominjajoči na okorne
otroške risbe. Vseh različnih sistemov pi-
save je v knjigi 80. Sveto pismo je čisto
edini dokument jezika narodov notranje
Afrike in Avstralije. Samo en stavek se

EMILE GABORIAU

ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN

ROMAN

— Kaj pa brat gospe Gerdyjeve, ali ve, da je

sestra nevarno bolna?

— Ne vem, gospod, — je odgovorila služkinja.

Jaz mu tega nisem pravila.

— Kaj, nesrečnica! Ali res niste pomislili na to,

da bi ga obvestili v moji odsotnosti? Pojdite brž

k njemu. Če ga ne najdete doma, ga pošlite in

povejte mu, da mora takoj priti sem.

To je Noela pomirilo in ostal je v spalnici težko

bolne žene. Luč je bila zastrta, usmiljenka je ho-

dila sem in tja kakor doma, njene oči in roke so

bile povsod, kjer je bilo treba kaj popraviti.

— Pojdite k počitku, sestra, — je dejal Noel z

otožnim glasom, — jaz ostanem čez noč ob bolni-

ški postelji.

Cepprav ga je preiskovalni sodnik zavrnil, se oče

Tabaret ni smatral poraženim. Bodri starec je bil

bolj trmast od meza. Kakor Daburon je pa tudi

on podlegel utrujenosti. Globoki vtisi dneva so ga

tako prevzeli, da ni čutil lakote, niti žeje. Zavil je

v restavracijo in naročil večerjo.

Med večerjo se mu je polagoma vrnil pogum,

pa tudi zaupanje. Ko je vstal od mize, je bil ves

drug človek, lahkih korakov je odšel v ulico St.

Lazare. Ura je bila devet, ko mu je hišnik odprl

vežna vrata.